

Het Waterschapshuis

Actualisatie Begroting 2018

Het Waterschapshuis

Versie 8-2-2018 t.b.v. AB van 19 april 2018

Kenmerk: V0388/CONCEPT

Deel 1: Financiële analyse en instandhouding

In deel 1 wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting. Daarnaast is in dit deel het begrotingsprogramma Instandhouding uitgewerkt. Alle wijzigingen die betrekking hebben op het begrotingsprogramma Instandhouding moeten na een zienswijzeprocedure door het Algemeen bestuur worden vastgesteld.

CONCEPT

Inhoudsopgave

Deel 1: Financiële analyse en instandhouding	2
1 Voorwoord	6
2 Leeswijzer	8
3 Begroting in één oogopslag	9
4 Financiële analyse	10
5 Paragrafen	12
5.1 Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar	12
5.2 Uitgangspunten en normen	12
5.3 Incidentele baten en lasten	13
5.4 Kostentoerekening	13
5.5 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen	14
5.6 Weerstandsvermogen	14
5.7 Financiering	16
5.8 Verbonden partijen	16
5.9 Bedrijfsvoering	17
5.10 EMU saldo	17
6 Begroting naar programma's	18
7 Begroting naar kosten – en opbrengstesoorten	19
8 Programma Instandhouding sub 1 Bestuur en organisatie	20
8.1 Wat willen we bereiken?	20
8.2 Relevante beleidskaders	20
8.3 Ontwikkelingen 2018	20
8.4 Wat gaan we daarvoor doen?	21
8.5 Wat mag het kosten?	22
9 Programma Instandhouding sub 2 Kennis en verbinden	23
9.1 Wat willen we bereiken?	23
9.2 Relevante beleidskaders	23
9.3 Ontwikkelingen 2018	24
9.4 Wat gaan we daarvoor doen?	24

9.5	Wat mag het kosten?	24
Deel 2: Projecten waterschappen		26
10	Programma 3 Waterketen	27
10.1	Wat willen we bereiken?	27
10.2	Relevante beleidskaders	27
10.3	Wat gaan we daarvoor doen?	28
10.4	Wat mag het kosten?	29
11	Programma 4 Bedrijfsfuncties	30
11.1	Wat willen we bereiken?	30
11.2	Relevante beleidskaders	30
11.3	Wat gaan we daarvoor doen?	31
11.4	Wat mag het kosten?	33
12	Programma 5 Uitvoering: Diensten	34
12.1	Wat willen we bereiken?	34
12.2	Relevante beleidskaders	35
12.3	Wat gaan we daarvoor doen?	35
12.4	Wat mag het kosten?	38
Deel 3: Projecten derden		39
13	Programma 6 Derden AHN, BM en SAW@	40
13.1	Wat willen we bereiken?	40
13.2	Relevante beleidskaders	40
13.3	Business cases bij dit programma	41
13.4	Wat gaan we daarvoor doen?	41
13.5	Wat mag het kosten?	42
14	Programma 7 Informatiehuis Water	43
14.1	Wat willen we bereiken?	43
14.2	Relevante beleidskaders	44
14.3	Wat gaan we daarvoor doen?	45
14.4	Wat mag het kosten?	46
Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen 2018		47
15	Bijlagen	48

15.1	Bijlage 1 Overzicht formatie en capaciteit	48
15.2	Bijlage 2 Verdeelsleutels	49
15.3	Bijlage 3 Bijdragen per waterschap	50
15.4	Bijlage 4 Totaal bijdragen herzien 2018 t.o.v. 2018	59
15.5	Bijlage 5 Berekening merendeelcriterium (werk voor derden)	62
15.6	Bijlage 6 EMU saldo	63

---

1 Voorwoord

Voor u ligt de actualisatie begroting 2018 van Het Waterschapshuis. Deze begroting maakt inzichtelijk op welke wijze het Waterschapshuis de in 2018 gestelde doelen wil realiseren en welke financiële middelen hiermee gemoed zijn.

De indeling van de geactualiseerde begroting 2018 is gelijk aan de begroting 2018:

- Deel 1: Instandhouding
- Deel 2: Projecten waterschappen
- Deel 3: Projecten derden
- Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen op basis van het meerjarenprogramma

Voor meer informatie wordt verwezen naar de leeswijzer in hoofdstuk 2.

De begroting 2018 is gebaseerd op:

- Een flexibele organisatie waarin de medewerkers die de programma's/projecten/diensten uitvoeren of worden ingeleend vanuit de waterschappen of worden ingehuurd vanuit de markt.
- Een organisatie waar de vaste kern en instandhouding synoniem zijn. Maar waar ook binnen de vaste kern zoveel als mogelijk met meerjarige contracten wordt gewerkt, in zoverre dit binnen de wetgeving mogelijk is.
- Een organisatie die in haar programma's werkt volgens Integraal Project Management (IPM).
- De uitgangspunten van de kaderbrief 2019, zodat de hierin aangekondigde verbeteringen al in 2018 bewerkstelligd kunnen worden.

In de geactualiseerde begroting 2018 zijn enkele aanpassingen verwerkt ten opzichte van de in juli 2017 vastgestelde begroting 2018:

- Nadrukkelijker dan voorgaande begrotingen, is de geactualiseerde begroting 2018 ingestoken vanuit de geplande activiteiten voor het komende jaar. Er is rekening gehouden met de activiteiten die vanuit 2017 nog afgerond moeten worden. Dit betekent dat er na het vaststellen van deze begroting geen begrotingswijziging meer zal plaatsvinden voor de budgetoverheveling van 2017. In de facturatie van de bijdragen van de waterschappen voor 2018 zal rekening worden gehouden met de ingecalculerde budgetoverheveling.
- In de geactualiseerde begroting 2018 zijn de uurtarieven voor inleen (vanuit waterschappen) en inhuur bijgesteld van € 98 naar € 94. De uurtarieven voor medewerkers op de payroll zijn bijgesteld van € 72 naar € 70. Beide tarieven zijn gebaseerd op de Handleiding overheidstarieven 2018 (ministerie van Financiën). De tarieven in de handleiding laten ten opzichte van 2017 een daling zien tegen de marktontwikkelingen in. In de financiële analyse in hoofdstuk 4 is toegelicht wat de wijziging in uurtarieven in de begroting van HWH betekent.
- De ontwikkelingen en actualisaties in dienstverleningsovereenkomsten zijn verwerkt.
- De actuele capaciteitsplanning per project is verwerkt.
- In 2018 zal, zoals aangekondigd in de kaderbrief, de kwaliteit van de organisatie verder worden verbeterd. Dit is in de geactualiseerde begroting in detail uitgewerkt en komt tot uitdrukking in een aantal interne projecten binnen de instandhouding.
- Er is voor zover mogelijk rekening gehouden met de uitkomsten van het Koersplan 2018-2020.

Korte analyse van de begroting:

Deel 1. Instandhouding.

De kosten van instandhouding stijgen t.o.v. de eerdere begroting. Hiervoor zijn enkele oorzaken te benoemen:

- a. Door wet en regelgeving en de gewenste kwaliteit van de dienstverlening lopen de structurele kosten van instandhouding weer op. Meer in detail:
  - Bestuur: door toenemend transparantie en control veranderd de vraagstelling en de wens voor informatie en ondersteuning. Door de evaluatie, sectorscan en koersplan is en wordt dat nog aangewakkerd.
  - Facilitair: De kantoorautomatisering is overgenomen door Vechtstromen, 1 dag per week is er lokaal bezetting voor het oplossen van problemen die niet op afstand kunnen gebeuren.

- Organisatieondersteuning: Structurele inrichting van BIWA (wetgeving), Privacy (wetgeving), communicatie en functioneel beheer interne systemen zoals SharePoint (projectdocumentatie en archief) leiden tot hogere kosten.
  - Mobiliteit: Contracten voor mensen die uitgeleend zijn aan derde partijen als restant van de flexibilisering moeten nog worden verlengd. De verwachting is dat de uiteindelijke kosten niet substantieel zullen afwijken van die van 2017.
- b. Zoals in de tussentijdse evaluatie HWH 2.0 verwoord, moet een impuls gegeven worden aan de organisatie en haar tooling. Na de verhuizing van de kantoorautomatisering naar Vechtstromen, Een deel van het project BIWA en het begin van basis op orde archivering, zal in 2018 aandacht zijn voor de afronding van de projecten uit 2017 en vervolgens voor het vervolg van het project BIWA, het project basis op orde archivering en vervanging van het financieel systeem. Daarnaast wordt het samen met waterschappen organiseren van de basis functies doorgezet. De kwaliteitsverbetering m.b.t. beheerprojecten wordt door geschoven naar 2019.
- c. Ook zal de uitvoering van het koersplan in 2018 worden opgepakt. Omdat het koersplan nog onvoldoende bekend is, is hiervoor een richtbedrag opgenomen.

Deel 2. Projecten Waterschappen

Op verzoek van de Opdrachtgeverstafel voert HWH opdrachten uit. In 2018 is er een aantal nieuwe opdrachten bijgekomen en een aantal projecten is uitgebreid.

Deel 3. Projecten derden.

Op de inhoud van deze projecten hebben de waterschappen maar beperkt invloed. De kosten binnen deze projecten zijn gestegen, voornamelijk als gevolg van nieuwe extern gefinancierde projecten van IHW.

Een meer gedetailleerde financiële analyse is opgenomen in hoofdstuk 4.

2 Leeswijzer

De opbouw van de geactualiseerde begroting 2018 is als volgt.

In deel 1 (hoofdstuk 3 tot en met 9) wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting van de begroting. Daarnaast is in dit deel het begrotingsprogramma Instandhouding uitgewerkt. Alle wijzigingen die betrekking hebben op het begrotingsprogramma Instandhouding moeten na een zienswijzeprocedure door het Algemeen bestuur worden vastgesteld.

In deel 2 (hoofdstuk 10 tot en met 12) worden de begrotingsprogramma's waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de programma's Waterketen, Bedrijfsfuncties en Diensten. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen) organiseren zich per project in een uitvoerend overleg. Dit uitvoerend overleg heeft zeggenschap over de gelden die worden begroot voor de projecten. Dit deel van de begroting dient formeel door het Algemeen bestuur van HWH te worden vastgesteld.

In deel 3 (hoofdstuk 13 en 14) worden de begrotingsprogramma's derden uitgewerkt. Dit betreft de programma's AHN, Beeldmateriaal en SAW@ en het programma IHW. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld uitvoerend overleg. De opdracht van de waterschappen aan HWH beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van HWH. Dit deel van de begroting dient echter wel formeel door het Algemeen bestuur van HWH te worden vastgesteld.

In deel 4 wordt aangekondigd welke begrotingswijzigingen voor 2018 worden verwacht op het moment van het opstellen van de begroting. Deze projecten hebben nog niet geleid tot een dienstverleningsovereenkomst en worden daarom nog niet in de financiële begroting verwerkt.

Per Programma wordt een vaste opzet gehanteerd volgens de bekende 3 'W-vragen':

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Het voormalige begrotingsprogramma instandhouding is in de geactualiseerde begroting 2018 opgesplitst in twee subprogramma's:

- Subprogramma 1 bestuur en organisatie: hierin worden de kosten voor de HWH organisatie begroot, zoals kosten voor bestuur, directie en de organisatieondersteuning.
- Subprogramma 2 kennis & verbinden: hierin worden de kosten voor het voortraject van de projecten begroot. Hierbij valt onder andere de capaciteit voor business cases en ondersteuning iPlatform en OGT.

De indeling van de overige producten naar begrotingsprogramma's is voor 2018 niet gewijzigd ten opzichte van de eerder vastgestelde begroting 2018.

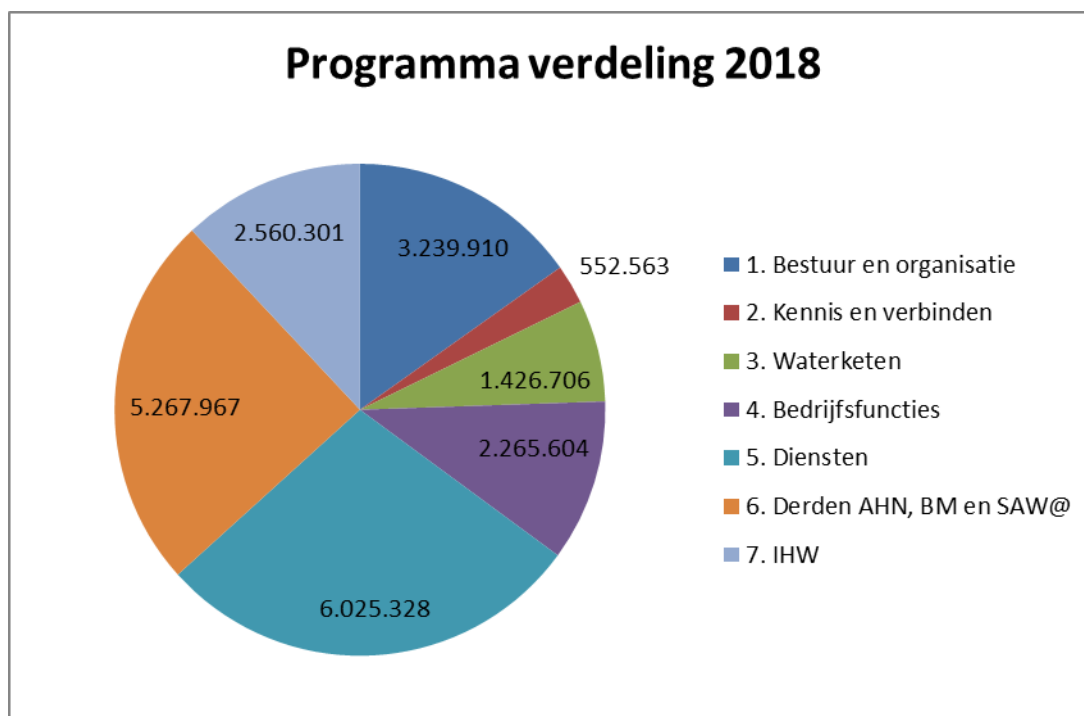
In hoofdstuk 5 zijn de wettelijk verplichte paragrafen opgenomen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting. Hierin zijn onder andere de begrotingsuitgangspunten opgenomen, de risico-inventarisatie en de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering.

In de verdere hoofdstukken en bijlagen treft u diverse overzichten aan, waaronder de overzichten met bijdragen per product/per waterschap.

3 Begroting in één oogopslag

De opbouw van de geactualiseerde begroting 2018 wordt in onderstaande cirkeldiagram in hoofdlijn weergegeven. De analyse van de geactualiseerde begroting 2018 ten opzichte van de primaire begroting 2018 wordt in hoofdstuk 4 weergegeven.

4 Financiële analyse

In dit hoofdstuk worden de mutaties tussen de ontwerp begroting 2018 en de geactualiseerde begroting 2018 toegelicht. De totale begroting stijgt met € 4.147.799 als gevolg van het eenmalige karakter van diverse interne projecten in 2018 en de nieuw toegevoegde projecten in 2018. Tevens is er rekening gehouden met de afronding van de projecten 2017, het effect hiervan werd voorgaande jaren pas zichtbaar in de 2^e begrotingswijziging.

In de hoofdstukken 8 tot en met 14 wordt op de programma's een verdere toelichting gegeven.

Programma	2017 JEV	2017 begroot herzien	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	Mutatie 2018 t.o.v. 2018 herzien
1. Bestuur en organisatie	2.011.325	2.554.937	2.554.937	2.406.485	3.239.910	833.424
2. Kennis en verbinden	584.470	835.557	835.557	725.619	552.563	-173.056
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>2.595.795</i>	<i>3.390.494</i>	<i>3.390.494</i>	<i>3.132.104</i>	<i>3.792.473</i>	<i>660.368</i>
3. Waterketen	1.342.108	1.142.691	1.717.967	1.159.357	1.426.706	267.349
4. Projecten Bedrijfsfuncties	1.719.965	1.064.172	2.071.819	1.079.715	2.265.604	1.185.889
5. Projecten Diensten	5.484.934	5.641.773	6.801.356	5.722.553	6.025.328	302.774
6. Projecten Derden AHN, BM en SAW@	5.420.603	4.876.116	5.828.465	4.520.049	5.267.967	747.918
7. Projecten Informatiehuis Water	2.300.152	1.576.801	2.972.549	1.576.801	2.560.301	983.500
<i>Subtotaal projecten</i>	<i>16.267.761</i>	<i>14.301.552</i>	<i>19.392.156</i>	<i>14.058.476</i>	<i>17.545.907</i>	<i>3.487.431</i>
Totaal begroot	18.863.554	17.692.048	22.782.652	17.190.581	21.338.379	4.147.799

De geactualiseerde begroting 2018 is als volgt tot stand gekomen:

Wijzigingen geactualiseerde begroting 2018 ten opzichte van primaire begroting 2018	Totaal	Instandhouding	Projecten
Primaire begroting 2018	17.190.581	3.132.104	14.058.476
Wijziging basis uurtarief	-348.195	-138.794	-209.400
Subtotaal na wijziging uitgangspunten	16.842.386	2.993.310	13.849.075
Toevoeging interne projecten	620.000	620.000	-
Nieuwe projecten	2.590.509	-	2.590.509
Beëindigde projecten	-123.831	-	-123.831
Wijziging begrote uren projecten	161.164	38.060	123.104
Wijzigingen overige kosten projecten	1.248.152	141.103	1.107.049
Geactualiseerde begroting 2018	21.338.379	3.792.473	17.545.907

Aan de geactualiseerde begroting 2018 zijn de volgende projecten toegevoegd:

Nieuw toegevoegde projecten herziene begroting 2018	Totaal
<i>Programma 3. Waterketen</i>	
Opvolging Rioken (BC)	49.648
Riolerings informatie systeem (BC)	43.000
<i>Programma 4. Bedrijfsfuncties</i>	
DAMO Afvalwaterketen Logisch	51.915
B&O DAMO Afvalwaterketen Logisch	71.600
DAMO Afvalwaterketen Fysiek en Koppelvlak	171.795
B&O DAMO Afvalwaterketen Fysiek en Koppelv	132.000
B&O DAMO Metingen Keringen Logisch	100.002
Govroom	135.261
Nationale regenradar / WIWB	140.925
Programma Privacy	73.386
Beheer en Onderhoud DDSC 2018	106.150
Business Case Dynamische Dijkdata	65.399
DAMO Metingen Keringen	108.500
<i>Programma 5. Diensten</i>	
Open data	21.935
Zaak Type Catalogus	52.106
Software catalogus (Proj + B&O)	151.388
WIBON (BC)	42.000
<i>Programma 7. IHW</i>	
Doorontwik. KRM-portaal	56.000
ROR maatregel. portaal	137.500
Doorontwikkeling Waterveiligheidsportaal	510.000
B&O Waterveiligheidsportaal	370.000
Totaal toegevoegde projecten	2.590.509

5 Paragrafen

5.1 Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar

HWH 2.0

Voor HWH is 2017 een overgangsjaar. Vanuit de evaluatie is geconcludeerd dat HWH zichzelf heeft georganiseerd zoals afgesproken in het reorganisatieplan. Tevens is geconcludeerd dat sommige zaken uit dit plan aanpassing behoeven en dat er een nieuwe koers voor 2018-2020 uitgezet moet worden. 2017 is ook het jaar waarin bij de waterschappen de digitale transformatie op de agenda is gekomen en dit is meegenomen in het koersplan. Wanneer dit koersplan wordt aangenomen zal er voor Het Waterschapshuis meer ruimte komen om haar kennis en verbindingstaak goed uit te voeren. Om o.a. de waterschappen te helpen met de moeilijke strategische vertaling van beleid naar uitvoering. Waarna de waterschappen nog meer doelgericht kunnen gaan werken. Voor 2018 is de verwachting dat invulling gegeven kan worden aan een ruimer mandaat voor het uitvoerend overleg. Dat de projecten samengebracht worden in programma's waarna per programma een visie en meerjarenplan opgesteld kan worden en de OGT haar strategische verantwoordelijk kan nemen en zich minder hoeft te verdiepen in de uitvoeringsdetails. De ingezette kwaliteitsverbetering van de business cases wordt hierdoor nog belangrijker. Door de noodzakelijke kwaliteitsimpuls van de HWH organisatie en gehanteerde tooling zullen er zodanig veel interne projecten in uitvoering worden genomen dat de kwaliteitsslag op beheerprojecten moet worden doorgeschoven naar 2019.

Sturing en verantwoording binnen HWH 2.0

De inrichting van HWH 2.0 heeft invloed gehad op de begrotings- en verantwoordingstructuur van Het Waterschapshuis. Dat betreft onder andere het creëren van loden deuren tussen de diverse producten en programma's. De programma's die vallen onder instandhouding betreft de instandhouding van de basisinfrastructuur van Het Waterschapshuis, waarvan de kosten niet toegerekend worden aan taken en waarvan de kosten worden gedragen door alle deelnemers. Het uitgangspunt blijft dat alle geldstromen waarbij HWH (juridisch) contractpartner is, via de begroting van HWH blijven lopen.

Ten aanzien van begrotingswijzigingen leiden alleen contractmutaties (dienstverleningsovereenkomsten met waterschappen of derden) tot begrotingswijzigingen. Deze worden formeel vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De wettelijke zienswijzeprocedure geldt alleen nog voor begrotingswijzigingen die de "instandhouding" betreffen.

De bestuursrapportages zijn conform de wens van het Algemeen bestuur op andere wijze ingericht en meer toegesneden worden op de instandhouding en de capaciteit. De informatie inzake programma's en projecten wordt primair gericht aan de opdrachtgeverstafel en de stuurgroepen. Voor het Dagelijks bestuur en het Algemeen bestuur zal deze informatie in de vorm van een bijlage worden meegezonden.

De uitgangspunten voor de geactualiseerde begroting 2018 worden in de volgende paragraaf toegelicht. Belangrijke afwijkingen ten opzichte van de eerder vastgestelde begroting 2018 worden per programma behandeld in de hoofdstukken 8 tot en met 14.

5.2 Uitgangspunten en normen

Voor de geactualiseerde begroting 2018 hanteren we de volgende financiële uitgangspunten:

Indexering voor materiële kosten

Er is een generieke inflatiecorrectie doorgevoerd voor de materiële kosten van 1,5%. Daar waar sprake is van meerjarige contracten met een contractuele bepaling inzake inflatiecorrectie wordt deze meegenomen in de meerjarenraming.

Personeelslasten

Het gemiddelde begrotingsuurtarief voor inleen en inhuur in 2018 is € 94 (gebaseerd schaal 12 van de Handleiding Overheidstarieven 2018, Ministerie van Financiën). Voor medewerkers op de payroll wordt een gemiddeld begrotingstarief in 2018 gehanteerd van € 70 (gebaseerd schaal 11 van de Handleiding Overheidstarieven 2018, Ministerie van Financiën).

Systematiek en kostprijs van de uitvoeringskosten

De norm voor de productiviteitsuren blijft 1400 uur (in lijn met Handleiding Overheidstarieven 2018, Ministerie van Financiën). De systematiek met het gebruik van kostenplaatsen en kostendragers blijft in stand.

Rekentarieven doorbelastingen

De rekestarieven voor de doorbelastingen van instandhouding zijn:

- Virtuele werkplek: € 300 per maand per medewerker;
- Capaciteitsmanagement: € 5.000 per medewerker voor de gehele begeleiding van instroom. Voor contractverlengingen wordt een rekestarief van € 2.500 gehanteerd.
- Inkoop: € 1.000 voor een enkelvoudig onderhandse aanbesteding en € 2.500 voor een meervoudig onderhandse aanbesteding. Dit geldt wanneer het niet onder capaciteitsmanagement valt.

5.3 Incidentele baten en lasten

Deze paragraaf geeft inzicht in de baten en lasten die als eenmalig ten opzichte van voorgaande en komende begrotingsjaren moeten worden beschouwd.

De incidentele baten en lasten zijn in de geactualiseerde begroting 2018 nihil. De begroting van Het Waterschapshuis kenmerkt zich doordat opdrachten vanuit de waterschappen via getekende deelname overeenkomsten financieel worden vertaald.

5.4 Kostentoerekening

In de paragraaf betreffende de kostentoerekening wordt ingegaan op de principes die zijn gehanteerd bij de toerekening van kosten aan de kostendragers. Daarbij wordt inzicht gegeven in:

- de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de eis van objectieve en bedrijfseconomische criteria
- de kwantitatieve grondslagen die als onderdeel van de kostentoerekening zijn gehanteerd.

Verdeelsleutels

Naar verwachting vindt er de komende periode geen fusie van waterschappen plaats.

Bij de doorbelasting aan de deelnemende waterschappen worden soorten verdeelsleutels gebruikt:

- a. *Gelijke delen* - Totale kosten gedeeld door het aantal opdrachtgevers.
- b. *Verdeelmodel van de Unie van Waterschappen* - Totale kosten deels verdeeld in gelijke delen, deels naar rato van de belastingopbrengst, een en ander gelijk de Unie van Waterschappen dit verdeelmodel toepast.
- c. *Naar rato van het aantal inwoners* - Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal inwoners binnen het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal inwoners binnen de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.

- d. *Naar rato van het aantal vervuilingseenheden* - Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal vervuilingseenheden binnen het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal vervuilingseenheden binnen de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.
- e. *Naar rato van het aantal hectare gebied* - Percentage gelijk aan het percentage dat het aantal hectare van het eigen zorggebied uitmaakt van het totaal aantal hectare van de zorggebieden van alle opdrachtgevers tezamen.
- f. *Vast procentueel per opdrachtgever bepaald gedeelte* – Procentueel deel van de totale kosten zoals dit als genoemd percentage is bepaald, niet afhankelijk gesteld van berekening of berekeningswijze.

5.5 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen

In 2018 worden geen onttrekkingen of toevoegingen aan voorzieningen begroot.

Bij de afwikkeling van de jaarrekening 2016 zijn de resterende bestemmingsreserves uitbetaald aan de waterschappen. Alleen de bestemmingsreserve HWH 2.0 is in stand gehouden. Hierin is eind 2016 nog een saldo van € 37.000 aanwezig, welke in 2017 volledig zal worden aangewend. In 2018 zijn in de geactualiseerde begroting geen mutaties in bestemmingsreserves opgenomen.

5.6 Weerstandsvermogen

Algemeen

Het Waterschapshuis wil op gestructureerde wijze risico's beheersen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in de risico's zodat passende beheersmaatregelen getroffen kunnen worden. Conform artikel 4.19 van Het Waterschapsbesluit bevat de paragraaf betreffende het weerstandsvermogen ten minste:

- a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, met daarbij een beschouwing over de stand aan het begin, de mutaties en de stand aan het eind van het begrotingsjaar van de algemene reserves en de voorzieningen;
- b. een inventarisatie van de risico's;
- c. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Inventarisatie van de risico's

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling per maart 2015 worden programma/project-specifieke risico's door de deelnemers aan het betreffende programma/project gedragen. Dit betreft de zogenaamde "loden deur". Dit belangrijke principe is verankerd in de Gemeenschappelijke regeling (artikel 4, 5, 36) en verder uitgewerkt in het dienstverleningshandvest (vrijwaringsbepaling) en de dienstverleningsovereenkomsten. Aangezien de programma/projectrisico's bij de deelnemers liggen, worden de risico's niet meer opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Wel wordt in de bestuursrapportage (per 30 april, 31 augustus en 31 december) inzicht gegeven in de risico's per project.

Naast projectspecifieke risico's zijn er ook programma overstijgende risico's die het geheel van Het Waterschapshuis betreffen. In onderstaande tabel zijn deze risico's opgenomen. Gelet op het algemene karakter van deze risico's is een financiële vertaling niet mogelijk.

Nr	Risico	Beheersmaatregel
1	Risico uittreding	Het risico dat waterschappen uittreden uit (onderdelen van) programma's. Uittreding van waterschappen kan lopende activiteiten in gevaar brengen en kan tot kostenstijging voor andere waterschappen leiden.
2	Financiële positie Waterschappen	Bezuinigingen en financiële positie bij waterschappen. Het Waterschapshuis wordt gefinancierd door de deelnemende waterschappen. Bij verdergaande noodzaak tot bezuinigingen en bij een verslechterende financiële positie van waterschappen zal dat invloed kunnen hebben op de financiële huishouding van Het Waterschapshuis.
3	Projectcapaciteit	De invulling van projectcapaciteit met deskundige en professionele medewerkers. Het niet kunnen aantrekken dan wel inhuren van deskundig personeel leidt tot kwaliteitsverlies bij de uitvoering van projecten.
4	Urenverantwoording	Medewerkers vanuit de vaste kern en de flexibele schil schrijven uren op producten/projecten. Als urenrealisatie beneden de norm is of uren blijken niet declarabel te zijn betekent dit een financieel risico voor Het Waterschapshuis.
5	Mobiliteitsuren	Enkele medewerkers van HWH zijn bij de flexibilisering niet bij een andere partij geland en worden beschermd door de SAW tot 1 juli 2021. Hun profiel past ook niet op de vacatures die HWH binnen haar projecten heeft.
6	DVO	Tijdens de uitvoering van projecten en programma's vinden zaken plaats die niet zijn voorzien. De meest voorkomende is overschrijding van de opleverdatum. In overleg met UO en waar nodig OGT wordt Project wel afgemaakt maar de DVO niet aangepast.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit structurele weerstandscapaciteit en incidentele weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat in de begroting van Het Waterschapshuis uitsluitend uit de post onvoorzien. In de Gemeenschappelijke regeling (artikel 37 lid 2) is opgenomen dat de begroting een bedrag voor onvoorzien uitgaven bevat. In de geactualiseerde begroting is een bedrag van € 300.000 opgenomen voor onvoorzien in het programma Bestuur en organisatie.

Incidentele weerstandscapaciteit

Er is geen incidentele weerstandscapaciteit aanwezig bij Het Waterschapshuis.

Uiteindelijk zullen de waterschappen op grond van artikel 41 van de Gemeenschappelijke regeling er steeds voor zorg dragen dat Het Waterschapshuis te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. De waterschappen zijn daarmee risicodragers voor eventuele risico's en tekorten die ontstaan bij HWH.

5.7 Financiering

Deze paragraaf geeft inzicht in de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Treasury statuut

Op 8 februari 2018 staat de vaststelling van het herijkte treasurystatuut door het Algemeen bestuur geagendeerd. Hierin is het beleid rondom treasury opgenomen. Met de introductie van schatkistbankieren zijn andere uitzettingen niet meer van toepassing.

Algemene ontwikkelingen inzake de treasury functie en vermogensbehoefte

Het Waterschapshuis wordt gefinancierd door de waterschappen. Op dit moment is er geen kredietfaciliteit bij de NWB. De geldstromen die HWH aan leveranciers betaald worden zo goed mogelijk afgestemd op de geldstromen die HWH van waterschappen ontvangt. In de achterliggende jaren is het beeld dat op basis van deze uitgangspunten HWH voldoende liquiditeiten heeft om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Renterisiconorm en kasgeldlimiet

Renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% van het primaire begrotingstotaal 2018 van circa € 17,2 miljoen is € 3,44 miljoen.

Kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2% van het primaire begrotingstotaal van circa € 17,2 miljoen is € 1,41 miljoen.

In het achterliggende jaar 2017 is het banksaldo het gehele jaar positief geweest en er is geen sprake van kasgeldleningen of andere faciliteiten. Derhalve geen overschrijdingen van de renterisiconorm en kasgeldlimiet. Het positieve saldo is grotendeels ondergebracht bij de schatkist.

Risicobeleid

Het risicobeleid is in het treasurystatuut vastgelegd: risicomijdend.

Op dit moment heeft HWH geen derivaten of andere complexe financiële producten en is er uitsluitend een bankrekening bij de NWB en de Rabobank.

Treasury organisatie

De treasuryorganisatie is opgezet conform de uitgangspunten die in het treasurystatuut zijn vastgelegd.

5.8 Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in:

- De visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting.
- De Beleidsvoornemens omtrent Verbonden Partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee Het Waterschapshuis een bestuurlijke en financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan zeggenschap, hetzij uit hoofde van

vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van het stemrecht. Er is sprake van een financieel belang wanneer Het Waterschapshuis middelen ter beschikking heeft gesteld en het risico die kwijt te raken bij faillissement. Hiervan is ook sprake als financiële problemen bij verbonden partijen verhaald kunnen worden op Het Waterschapshuis.

In 2018 is er geen sprake van verbonden partijen zoals bedoeld in het Waterschapsbesluit.

5.9 Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

De focus voor 2018 zal gericht zijn op:

1. Verbetering financieel systeem;
2. Voldoen aan wet- en regelgeving
3. Uitvoering van koersplan 2018 -2020

Ad 1. De focus voor 2017 lag op de verbetering van de kwaliteit van de ondersteunende diensten en de kwaliteit van de business cases. Het verbeteren van alle ondersteunende diensten is meer dan de huidige organisatie van HWH aan kan. Besloten is om de focus voor 2017 te richten op kantoorautomatisering en verbeteringen in de financiële administratie op te schuiven naar 2018. In de 2^e helft van 2017 is een eerste verkenning bij enkele waterschappen uitgevoerd. Na de jaarwerkzaamheden zal begonnen worden met een business case en implementatie. Verbetering van beheer wordt doorgeschoven naar 2019.

Ad 2. De afgelopen tijd is reeds hard gewerkt om aan wet en regelgeving te voldoen. Hierbij ligt de focus op informatieveiligheid, privacy en DIV/archief.

Ad 3. In de eerste helft van 2017 wordt een evaluatie naar het functioneren van HWH uitgevoerd. In de 2^e helft van 2017 is een strategisch plan 2018-2020 opgesteld. Na goedkeuring van het plan aan het einde van Q1 2018 zal begonnen worden met de uitvoering van het plan.

5.10 EMU saldo

In de paragraaf betreffende het EMU-saldo wordt het EMU-saldo gespecificeerd overeenkomstig de bij ministeriële regeling gestelde regels. In de bijlage 6 is het EMU saldo berekend op € 95.000.

6 Begroting naar programma's

Programma	2017 JEV	2017 begroot herzien	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	Mutatie 2018 t.o.v. 2018 herzien
1. Bestuur en organisatie	2.011.325	2.554.937	2.554.937	2.406.485	3.239.910	833.424
2. Kennis en verbinden	584.470	835.557	835.557	725.619	552.563	-173.056
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>2.595.795</i>	<i>3.390.494</i>	<i>3.390.494</i>	<i>3.132.104</i>	<i>3.792.473</i>	<i>660.368</i>
3. Waterketen	1.342.108	1.142.691	1.717.967	1.159.357	1.426.706	267.349
4. Projecten Bedrijfsfuncties	1.719.965	1.064.172	2.071.819	1.079.715	2.265.604	1.185.889
5. Projecten Diensten	5.484.934	5.641.773	6.801.356	5.722.553	6.025.328	302.774
6. Projecten Derden AHN, BM en SAW@	5.420.603	4.876.116	5.828.465	4.520.049	5.267.967	747.918
7. Projecten Informatiehuis Water	2.300.152	1.576.801	2.972.549	1.576.801	2.560.301	983.500
<i>Subtotaal projecten</i>	<i>16.267.761</i>	<i>14.301.552</i>	<i>19.392.156</i>	<i>14.058.476</i>	<i>17.545.907</i>	<i>3.487.431</i>
Totaal begroot	18.863.554	17.692.048	22.782.652	17.190.581	21.338.379	4.147.799

7 Begroting naar kosten – en opbrengstensoorten

Opbrengsten & kosten categorieën	Totaal 2018
Kapitaallasten	94.500
Personeelskosten	7.459.697
Huren en rechten	219.800
Overige diensten door derden	13.564.382
Totaal kosten	21.338.379
4.1 Bijdragen van waterschappen	17.308.165
4.2 Bijdragen van overigen	4.030.214
Totaal opbrengsten	21.338.379
Saldo	-

Instandhouding

8 Subprogramma 1 Bestuur en organisatie

8.1 Wat willen we bereiken?

Het programma bestuur en organisatie betreft de basisinfrastructuur van Het Waterschapshuis, waarvan de kosten niet worden toegerekend aan taken en waarvan de kosten worden gedragen door alle deelnemers.

Bestuur en organisatie
Het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur in staat te stellen om op een goede wijze sturing te geven aan de organisatie. Het Waterschapshuis zodat de doelstellingen worden gerealiseerd binnen de daarvoor gestelde beleidsmatige en financiële kaders.

8.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
Wet Gemeenschappelijke Regelingen	2015
Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis	2017
Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie	2015
Controleverordening	2016
Treasurystatuut	2012
Dienstverleningshandvest	2015
Verfijning Flexibilisering	2015
Reorganisatieplan, sociaal plan	2014

8.3 Ontwikkelingen 2018

Van alle opdrachten bestaan dienstverleningsovereenkomsten en zijn de bijbehorende uitvoerend overleggen benoemd en in werking getreden.

In 2018 werkt HWH als flexibele organisatie.

Medio 2017 heeft de evaluatiecommissie haar bevindingen met aanbevelingen gepresenteerd aan het Algemeen Bestuur. In de 2^e helft van 2017 heeft een koerscommissie een koersplan 2018-2020 uitgewerkt. Dit plan in versie 0.9 wordt op 8 februari 2018 aangeboden aan het Algemeen Bestuur. De intentie is dat dit plan na consultatie van betrokken partijen op 19 april 2018 wordt vastgesteld. In 2018 zal gestart worden met invulling te geven aan het koersplan 2018-2020.

8.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving
Bestuur	Het voorbereiden en faciliteren van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. Hieronder wordt ook inzet van derden begroot, zoals accountantskosten, juridisch advies en strategische planning.
Bestuursondersteuning	Het ondersteunen van het bestuur door inzet van de vaste kern, zoals de secretaris-directeur, beleidsadviseur bestuur en juridische zaken, controller en beleidsadviseur financiën.
Organisatie directie	De kosten (ten behoeve van) de directie zijn hier begroot: secretaris-directeur, plaatsvervangend secretaris-directeur, beleidsadviseur bestuur en juridische zaken en controller.
Organisatie capaciteitsmanagement	Capaciteitsmanagement ten behoeve van de instroom, doorstroom en uitstroom van de flexibele schil. De kosten worden doorbelast naar de projecten waarvoor werving of contractverlenging heeft plaatsgevonden.
Organisatie inkoop	De begroting betreft strategische inkoop. Inkoop ten behoeve van de projecten worden doorbelast.
Organisatie ondersteuning	De facilitering van de primaire processen van de organisatie in de breedste zin van het woord, waaronder financiën, P&O, juridisch, facilitair. Op verzoek van het Algemeen bestuur
Mobiliteit	Enkele medewerkers van HWH zijn bij de flexibilisering niet bij een andere partij geland en worden beschermd door de SAW tot 1 juli 2021. Hun profiel past niet op de vacatures die HWH binnen haar projecten heeft. Voor deze medewerkers is een dienst ingeregeld om ze elders (bij andere overheden) op uitleen of detachingsbasis werkzaamheden te laten verrichten die passen bij hun profiel en vermogen. Vergoedingen voor de door hun verrichtte werkzaamheden worden op de kosten in mindering gebracht.
Interne projecten	Een aantal elementen van bedrijfsvoering zijn niet ingericht conform de vereisten van HWH 2.0. dan wel nieuwe wet en regelgeving. De aanpassing van de financiële systemen zal in 2018 worden uitgevoerd. Daarnaast vinden in 2018 werkzaamheden plaats in het kader van informatieveiligheid, privacy en DIV/Archivering. Tot slot zal in 2018 de strategische planning worden uitgevoerd naar aanleiding van de uitkomsten van het koersplan 2018-2020. Voor de interne projecten wordt een business case opgesteld en voorgelegd aan het Dagelijks bestuur.

8.5 Wat mag het kosten?

1. Programma Bestuur en organisatie	2017 JEV	2017 begroot herzien	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot
Bestuur	191.946	191.946	191.946	194.893	224.280	227.374	227.374	227.374
Capaciteitsmanagement	-139.000	16.663	16.663	22.930	35.138	40.779	40.779	40.779
Inkoop	-	-	-	-	9.930	12.071	12.071	12.071
Facilitair	371.000	202.250	202.250	223.002	301.579	312.486	312.486	312.486
Organisatie ondersteuning	718.000	1.375.172	1.375.172	1.407.659	1.450.477	1.471.505	1.471.505	1.471.505
Mobiliteit	310.000	278.000	278.000	278.000	318.506	322.959	322.959	322.959
Subtotaal terugkerende kosten	1.451.946	2.064.031	2.064.031	2.126.484	2.339.910	2.387.174	2.387.174	2.387.174
Digitale handtekening/ DVO	-	-	-	-	100.000			
Project en B&O Kantoor automatis	163.806	163.806	163.806	-	30.000			
Uitbesteden KA	175.000	110.325	110.325	-	-			
Decos overgang naar join div/archief	41.187	41.187	41.187	-	30.000			
BHV naar waterschap	-	-	-	-	20.000			
Project vernieuwing tooling financ	-	-	-	280.000	280.000	50.000		
Project BIWA	89.589	89.589	89.589	-	30.000	-		
Evaluatie	49.797	46.000	46.000	-	-	-		
Strategische planning	40.000	40.000	40.000	-	250.000	250.000		
Inrichten informatiestromen en DIV	-	-	-	-	110.000	-		
DIV naar waterschap	-	-	-	-	50.000	50.000		
Subtotaal eenmalige kosten	559.379	490.906	490.906	280.000	900.000	350.000	-	-
	2.011.325	2.554.937	2.554.937	2.406.484	3.239.910	2.737.174	2.387.174	2.387.174

De geactualiseerde begroting 2018 is meer gedetailleerd opgesteld. De kosten van de strategische inkoop werden voorheen nog als onderdeel van Kennis en verbinden begroot. In de geactualiseerde begroting zijn deze kosten als afzonderlijke kostenplaats onder het programma Bestuur en organisatie opgenomen. Doorbelastingen naar projecten op basis van verrichte diensten worden op de gemaakte kosten in mindering gebracht.

De stijging van de terugkerende kosten kan als volgt in hoofdlijnen verklaard worden:

- Bestuur: door toenemend transparantie en control (koersplan) veranderd de vraagstelling en de wens voor informatie en ondersteuning.
- Facilitair: De kantoorautomatisering is overgenomen door Vechtstromen, 1 dag per week is er lokaal bezetting voor het oplossen van problemen die niet op afstand kunnen gebeuren.
- Organisatieondersteuning: Structurele inrichting van BIWA (wetgeving), Privacy (wetgeving), communicatie en functioneel beheer interne systemen zoals SharePoint (projectdocumentatie en archief) leiden tot hogere kosten.
- Mobiliteit: Contracten voor mensen die uitgeleend zijn aan derde partijen als restant van de flexibilisering moeten nog worden verlengd. De verwachting is dat de uiteindelijke kosten niet substantieel zullen afwijken van die van 2017.

Onder instandhouding zijn diverse interne projecten begroot met een eenmalig karakter. Dit betreft o.a. strategische planning als gevolg van het koersplan 2020, de aanpassing van de financiële systemen zal in 2018 worden uitgevoerd en het project kantoorautomatisering zal worden afgerond. Van deze interne projecten worden business cases voorgelegd aan het Dagelijks bestuur.

Om de kosten van de voorfase en business cases beter inzichtelijk te maken, zijn deze kosten in de geactualiseerde begroting 2018 in het afzonderlijke programma Kennis en verbinden opgenomen. Samen met programma Bestuur en organisatie vormt dit programma de kosten voor instandhouding.

Instandhouding

9 Subprogramma 2 Kennis en verbinden

9.1 Wat willen we bereiken?

Het programma kennis en verbinden betreft de activiteiten in de voorfase en business cases, waarvan de kosten (nog) niet worden toegerekend aan taken en waarvan de kosten worden gedragen door alle deelnemers.

Kennis en Verbinden

Digitale transformatie staat op de agenda. Ook beseffen de waterschappen dat dit gepaard gaat met organisatorische veranderingen en dat bij een (groot) deel van deze opgave samenwerking noodzakelijk is.

HWH is verkenner en verbinder bij deze transformatie en bijbehorende veranderingen en articuleert vragen vanuit de business. Het brengt kennis samen, om kansen te benutten en veranderingen te bewerkstelligen.

Daarnaast vervult HWH in de uitvoering van projecten de rol van deskundig begeleider.

Business Cases

In opdracht van de opdrachtgeverstafel uitwerken van nieuwe ontwikkelingen en onderzoeken van kansen om te komen tot samenwerking in nieuwe ICT projecten.

9.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
Wet Gemeenschappelijke Regelingen	2015
Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis	2017
Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie	2015
Controleverordening	2016
Treasurystatuut	2017
Dienstverleningshandvest	2015
Verfijning Flexibilisering	2015
Reorganisatieplan, sociaal plan	2014
Koersplan 2018 - 2020	2018
Strategienota en Meerjarenplanning 2018 -2020	2017

9.3 Ontwikkelingen 2018

Van alle opdrachten bestaan dienstverleningsovereenkomsten en zijn de bijbehorende uitvoerend overleggen benoemd en in werking getreden.

In 2018 werkt HWH als flexibele organisatie.

Medio 2017 heeft de evaluatiecommissie haar bevindingen met aanbevelingen gepresenteerd aan het Algemeen Bestuur. In de 2^e helft van 2017 heeft een koerscommissie een koersplan 2018-2020 uitgewerkt. Dit plan in versie 0.9 wordt op 8 februari 2018 aangeboden aan het Algemeen Bestuur. De intentie is dat dit plan na consultatie van betrokken partijen op 19 april 2018 wordt vastgesteld. In 2018 zal gestart worden met invulling te geven aan het koersplan 2018-2020.

9.4 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving
Kennis en Verbinden	<p>Kennis en Verbinden</p> <p><i>Digitale transformatie</i> staat op de agenda. Ook beseffen de waterschappen dat dit gepaard gaat met organisatorische veranderingen en dat bij een (groot) deel van deze opgave samenwerking noodzakelijk is.</p> <p>HWH is verkenner en verbinder bij deze transformatie en bijbehorende veranderingen en articuleert vragen vanuit de business. Het brengt kennis samen, om kansen te benutten en veranderingen te bewerkstelligen.</p> <p>Daarnaast vervult HWH in de uitvoering van projecten de rol van deskundig begeleider. Vanuit het principe van loden deuren worden deze uren en kosten op uur basis toegerekend aan de projecten.</p>
Business Cases	<p>Activiteiten die, in opdracht van de opdrachtgeverstafel, uitgevoerd worden tot en met de definitieve besluitvorming over de business cases. Deze kosten worden per uitgevoerde business case doorbelast aan de deelnemende waterschappen. Voor zover de business case niet leidt tot een opdracht, worden de kosten opgenomen in instandhouding.</p>
Ondersteuning OGT/I-platform	<p>Voorbereiden en faciliteren van vergaderingen van de opdrachtgeverstafel en het I-platform.</p>

9.5 Wat mag het kosten?

2. Programma Kennis en verbinden	2017 JEV	2017 begroot herzien	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot
Kennis delen & Verbinden	347.154	347.154	347.154	352.178	216.104	219.110	219.110	219.110
Capaciteit BUCA	150.000	341.088	341.088	224.083	179.955	182.494	182.494	182.494
Ondersteuning OGT / I-platform	87.316	147.316	147.316	149.358	156.504	158.616	158.616	158.616
	584.470	835.557	835.557	725.619	552.563	560.220	560.220	560.220

De dienstverlening voor Business Cases en de Controle van lopende projecten wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de OGT en zal als zodanig worden behandeld. Iedere opdracht leidt tot een formele begrotingswijziging. Dit betekent dat aan het begin van het jaar de kosten voor de gehele voorfase in de instandhouding (het abonnement) zullen zitten en dat deze gedurende het jaar gedeeltelijk ten laste van projecten worden gebracht. Om deze kosten beter inzichtelijk te maken, zijn deze kosten in de geactualiseerde begroting 2018 in het afzonderlijke programma Kennis en verbinden opgenomen. Samen met programma Bestuur en organisatie vormt dit programma de kosten voor instandhouding.

In de geactualiseerde begroting 2018 zijn ook de begrote kosten voor de ondersteuning van de OGT verplaatst van programma 5 naar programma 2, in verband met de sterke relatie met de voorfase van projecten.

De daling van de kosten van het programma Kennis en verbinden kan als volgt verklaard worden:

- De kosten voor inkoop worden niet meer begroot als onderdeel van Kennis en verbinden, maar op een eigen kostenplaats in het programma Bestuur en organisatie. Vanuit dat programma worden de kosten voor aanbestedingen waar mogelijk doorbelast aan projecten, zodat alleen de kosten voor strategische inkoop achterblijven in de instandhouding. Dit heeft naar verwachting een kostendrukkend effect op de instandhouding als geheel.
- In 2017 is gebleken dat de kosten voor capaciteit business cases te hoog was ingeschat, de begroting voor 2018 is naar beneden bijgesteld.

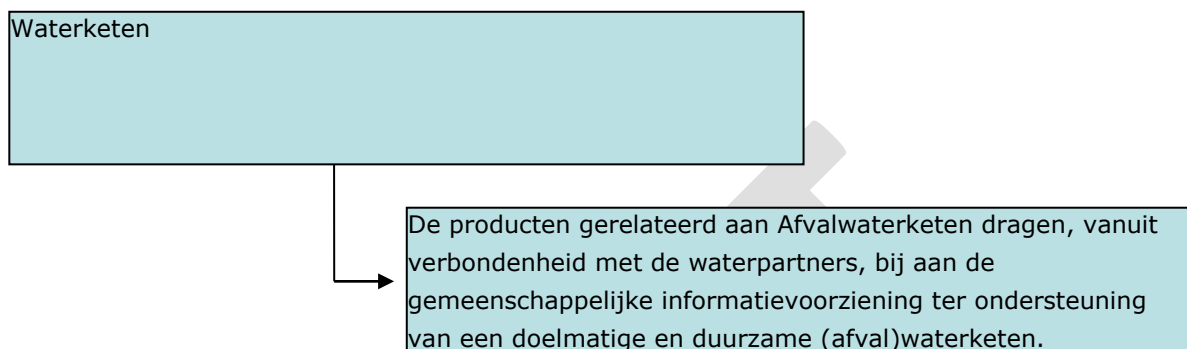
Deel 2: Projecten waterschappen

In deel 2 worden de begrotingsprogramma's waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de programma's Waterketen, Bedrijfsfuncties en Diensten.

CONCEPT

10 Programma 3 Waterketen

10.1 Wat willen we bereiken?

10.2 Relevante beleidskaders

Omschrijving	Jaar
Wet Gemeenschappelijke Regelingen	2015
Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis	2015
Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie	2015
Controleverordening	2016
Treasurystatuut	2012
Dienstverleningshandvest	2015
Strategienota en Meerjarenplanning 2018 -2020	2017

10.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving
Z-info	<p>Inmiddels (per 2017) werken 19 van de 21 zuiverende waterschappen met Z-info. Deze Z-info deelnemers gebruiken zowel de configuratie als de rapportage(s) intensief. De behoefte aan informatie neemt daarbij nog steeds toe. HWH/AWK zorgt daarbij voor stabiliteit en continuïteit door o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Centraal Functioneel Beheer ten behoeve van gebruikersondersteuning · Bewaken, beheren en onderhouden van de standaardisatie afspraken m.b.t. de configuratie van Z-info · Contractmanagement · Actualisatie van functionaliteit (van requirement management tot tests en releases) <p>(verder) naar 2 kanten ontsluiten van informatie ook van en naar externe partijen (o.a. BVZ, slibregistratie- en transportsystemen).</p> <p>Verdere (hoofd)activiteiten zijn de gebruikersondersteuning bij de waterschappen, uitvoeren van wijzigingen/verbeteringen in het functioneel beheer. De hosting, het technisch en applicatiebeheer en het up-to-date houden ervan, contractenbeheer, proces- en projectbeheersing, koppeling met andere systemen, financieel beheer, relatiemanagement, afstemming en opdrachtverlening leveranciers, uitvoeren van testen, releases, het oplossen van foutmeldingen en het informeren van waterschappen en overige partners in de (afval)waterketen.</p>
Business Case Opvolging Rioken	<p>Rioken leverde rioleringsgegevens vanuit de gemeenten aan de waterschappen, maar wordt niet meer ondersteund. Voor het in gang te zetten van de werkzaamheden voor verkenning van nieuwe systemen als opvolging van het gestopte Rioken is het opstellen van een Business Case noodzakelijk.</p>
Rioleringsinformatie systeem (Business Case DAMO-TRI)	<p>In de business case wordt onderzocht of</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het loont om een DAMO (=kernregistratie) te maken voor het vastleggen van de gegevens van het riolerings- en transportstelsel voor de waterschappen; 2. het loont om een dergelijke kernregistratie samen met andere landelijke voorzieningen in te zetten/door te ontwikkelen zodat benodigde gegevens gedeeld worden tussen waterschappen en gemeenten en daarmee de processen rondom dagelijks beheer, incidenten/calamiteiten en prognoses voor waterschappen en gemeenten worden ondersteund. <p>Het antwoord op de eerste vraag is positief en dit heeft geleid tot de project DAMO Afvalwaterketen Logisch en Fysiek.</p> <p>Naar het vormgeven van de gegevensuitwisseling met gemeenten wordt in 2018 nader onderzoek uitgevoerd</p>

10.4 Wat mag het kosten?

3. Programma Waterketen	2017 JEV	2017 begroot herzien	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot
Z-info	1.267.108	1.114.937	1.565.548	1.131.187	1.334.059	1.400.762	1.370.800	1.439.340
BVZ	30.000	27.754	81.000	28.170	-	-	-	-
Opvolging Rioken (BC)			2.000		49.648	-	-	-
Riolerings informatie systeem (BC)	45.000		69.420		43.000	-	-	-
	1.342.108	1.142.691	1.717.968	1.159.357	1.426.706	1.400.762	1.370.800	1.439.340

De begroting van Z-info is opgehoogd door een leveranciersindexering, welke nog niet in de primaire begroting 2018 was verwerkt. Daarnaast is voor 2018 en 2019 extra budget beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van wijzigingsvoorstellen.

De deelnemende waterschappen van de Bedrijfsvergelijking Zuiveringsbeheer hebben besloten om de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) Bedrijfsvergelijking Zuiveringsbeheer (BVZ) met HWH met wederzijds goedvinden te beëindigen. Reden voor de beëindiging van de DVO is het uniformeren van alle benchmarkactiviteiten. Daartoe zal de Unie van Waterschappen (UvW) ook de werkzaamheden voor de BVZ gaan uitvoeren. De werkzaamheden voor BVZ bij HWH worden per 31 december 2017 beëindigd.

11 Programma 4 Bedrijfsfuncties

11.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Bedrijfsfuncties weergegeven.

Het Waterschapshuis draagt bij aan efficiënte ICT ondersteuning op de bedrijfsfuncties watersysteembeheer, waterveiligheid, afvalwaterketen en vergunning en handhaving.

11.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
Waterwet	2009
Kader richtlijn water (KRW)	2013
Bestuursakkoord Water	2011
Waterschaps Informatie- en Logisch model Architectuur (WILMA)	2012
Waterschaps Beveiligingsbeleid	2013
Omgevingswet	2021
Strategienota en Meerjarenplanning 2018 -2020	2017

11.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
De Digitale Watertoets	<p>De Digitale Watertoets is een webapplicatie die op basis van gemeentelijke ruimtelijke ordeningsplannen inzicht geeft in wat een gemeente moet regelen met waterschappen. Het betreft planvorming die de basis vormt voor het vergunningen en handhaving proces (PVTH).</p> <p>HWH verzorgt contractmanagement, het toezicht op wensen en wijzigingen en ondersteunt/onderhoud contacten met de gebruikersgroep. De gebruikersgroep is verantwoordelijk voor het functioneel beheer. Het bedrag in de begroting is naar beneden bijgesteld vanwege de ervaringscijfers van de afgelopen jaren.</p>
NDFF	<p>De NDFF bundelt, uniformeert en valideert natuurgegevens in Nederland. De gegevens brengen in beeld wat er bekend is over de verspreiding van planten- en diersoorten. Er zijn ruim 100 miljoen waarnemingen in de NDFF-database opgeslagen.</p> <p>HWH voert voor het project NDFF de Kassiersfunctie/contractmanagement uit en faciliteert het gebruikersoverleg, zonder dat sprake is van functioneel beheer. In 2018 treedt ook HDSR toe. Onderzocht wordt of dit een collectief project kan worden (alleen Hunze en Aa's ontbreekt nog) en we het contract kunnen heronderhandelen.</p>
Vangstregistratie	<p>Vangstregistratie is een landelijk systeem voor de registratie, planning en beheer voor de muskusratten bestrijding. HWH verzorgt beheer, onderhoud, contractmanagement en functioneel beheer.</p> <p>Het informatiesysteem is stabiel en succesvol in productie. Op 16 november 2016 is besloten om het huidige systeem (en leverancier) te vervangen. Een Business case wordt uitgevoerd voor vernieuwing. Belangrijk daarbij is continuïteit.</p> <p>Totdat een nieuwe versie van het systeem beschikbaar is blijft het oude systeem in productie. Indien besloten wordt tot vervanging van het huidige systeem dan komt daar de coördinatie en uitvoering van het inkoopproces en aansluitend de implementatie bij.</p>
Digitaal Aangifte Bedrijven	<p>Een informatiesysteem (intelligent elektronisch formulier) waarmee bedrijven aangifte kunnen doen voor zuiveringsheffing en/of verontreinigingsheffing. HWH is verantwoordelijk voor het contractmanagement en functioneel beheer. Het systeem functioneert naar tevredenheid. In 2018 worden geen wijzigingen verwacht</p>
Beheer en Onderhoud DDSC 2018	<p>Binnen deze opdracht wordt de opdrachtverlening en het contractmanagement aan en met de leverancier om de huidige DDSC voorziening gedurende 2018 onder de huidige condities voort te zetten uitgevoerd. Daarnaast wordt het Functioneel beheer namens deelnemers gevoerd.</p>
Business Case Dynamische Dijkdata	<p>In 2018 wordt een Business Case Dynamische Dijkdata opgesteld op basis waarvan de waterschappen en Rijkswaterstaat een besluit kunnen nemen over de te realiseren voorziening ten behoeve van de inzet van dynamische dijkdata in de diverse werkprocessen van de waterschappen en Rijkswaterstaat.</p>
B&O DAMO Watersysteem (en keringen)	<p>Eind 2017 is het beheer en onderhoud van DAMO Watersysteem en Waterkeringen opnieuw aanbesteedt. Het beheer en onderhoudscontract wordt voor een langere tijd (3 tot 5 jaar) afgesloten. In het contract is tevens de ontwikkeling van nieuwe DAMO's opgenomen. In Q1 2018 is rekening gehouden met een migratie van de DAMO's naar een nieuwe leverancier.</p> <p>In 2018 zal meer aandacht worden gegeven aan de ondersteuning van waterschappen bij de implementatie van DAMO's en het aansluiten hiervan op de CDL. Ook het ketenmanagement in de dataketen Waterschap-CDL-PDOK zal verder worden versterkt.</p>

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
B&O DAMO Keringen	<p>In 2017 zullen waterschappen DAMO Keringen in gebruik gaan nemen. In eerste instantie ten behoeve van het WBI. De verwachting is dat met 2 releases per jaar voldaan kan worden aan de behoefte tot wijziging van het product. In 2017 zal veel aandacht zijn voor ondersteuning van de waterschappen met documentatie en best practices. Het ontwikkelen van toepassingen voor ondersteuning van het primaire proces op basis van DAMO (Keringen en Watersysteem) zal in 2017 verder gestimuleerd worden. Een concreet initiatief op dit vlak is het ontwikkelen van profielen functionaliteit op basis van DAMO.</p> <p>In 2017 is het beheer en onderhoud van DAMO opnieuw aanbesteed. De insteek is om een beheer en onderhoudscontract voor langere tijd (3 tot 5 jaar) af te sluiten, waarin beheer en onderhoud van alle DAMO's én het ontwikkelen van nieuwe DAMO's zijn opgenomen.</p>
DAMO Afvalwaterketen Logisch	<p>Elk waterschap zou de gegevens over de fysieke objecten graag op één plek digitaal opslaan. Vanuit zo'n plek kunnen gegevens ontsloten worden, zowel binnen als buiten het waterschap. Alle waterschappen hebben met elkaar afgesproken om, onder de naam DAMO, voor elke primaire bedrijfsfuncties samen vast te leggen hoe zo'n kernregistratie eruit moet zien.</p> <p>In het project DAMO Afvalwaterketen Logisch wordt dit datamodel voor van Riool-en Transportleiding informatie opgesteld.</p>
DAMO Afvalwaterketen Fysiek (facultatief) en DAMO Afvalwaterketen Koppelvlak	<p>In het project DAMO Afvalwaterketen Fysiek wordt een database gerealiseerd waarin de waterschappen de gegevens uit het logisch model (zie hierboven) kunnen opslaan. Een waterschap kan DAMO Afvalwaterketen lokaal installeren en gebruiken voor beheren van Riool-en Transportleiding informatie.</p> <p>Met DAMO Afvalwaterketen worden de koppelvlakken gerealiseerd om de gegevens uit de database uit te wisselen met derden (WION, gemeenten, Inspire, Open data)</p>
GovRoam	<p>De deelnemers van GovRoam, de waterschappen en belastingsamenwerkingen, zijn allemaal aangesloten op GovRoam om zo eenvoudig met inloggegevens van de eigen organisatie op externe locaties veilig met wifi te kunnen werken. De uitvoering wordt afgerond plaats in de eerste helft van 2018.</p>
Weer Informatie Water Beheer	<p>Per 1 januari 2018 is er een collectief project Weer Informatie Water Beheer (WIWB) gerealiseerd. Alle Waterschappen maken gebruik van dit product in hun werkzaamheden. 2018 zal verder benut worden om de afname van de producten met het KNMI verder te intensiveren en te voorzien van kwalitatief betere neerslagproducten voor de Waterschappen.</p>
Programma Privacy	<p>Uitvoering van het programma privacy heeft al doel dat de waterschappen elkaar helpen en ondersteunen om op 25 mei 2018 te voldoen aan de regels van de AVG en daarmee de sector waterschappen privacy-proof te maken. Met het voldoen aan de regels van de AVG beschermen de waterschappen de persoonsgegevens die waterschappen van burgers, ingelanden en medewerkers verwerken op voldoende en juiste wijze.</p>

11.4 Wat mag het kosten?

4. Programma Bedrijfsfuncties	2017 JEV	2017 begroot herzien	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot
DAMO Afvalwaterketen Logisch	-	-	-	-	51.915	-	-	-
B&O DAMO Afvalwaterketen Logisch	-	-	-	-	71.600	72.493	72.493	-
DAMO Afvalwaterketen Fysiek en Koppelvlak	-	-	-	-	171.795	-	-	-
B&O DAMO Afvalwaterketen Fysiek en Koppelv	-	-	-	-	132.000	133.842	133.842	-
B&O DAMO Metingen Keringen Logisch	-	-	-	-	100.002	101.321	101.321	-
Koppelvlak WBI parameters	6.237	-	8.895	-	-	-	-	-
B&O DAMO Keringen	242.608	179.479	242.608	182.064	216.825	219.896	145.667	-
DAMO Metingen (BC)	19.496	-	19.496	-	-	-	-	-
DAMO Metingen Keringen	25.334	-	102.534	-	108.500	-	-	-
Vangst registratie	73.345	80.957	123.345	82.052	93.912	46.956	-	-
B&O DDSC	15.937	-	8.437	-	-	-	-	-
De Digitale Watertoets	205.128	275.128	275.128	279.149	229.138	232.510	232.510	232.510
NDFP	328.839	326.096	326.096	330.982	345.283	350.409	350.409	350.409
B&O DAMO Water systeem	173.288	157.756	173.289	160.047	175.293	177.741	108.000	-
Digitaal Aangifte bedrijven	44.757	44.757	44.757	45.422	48.222	48.828	48.828	48.828
Project / B&O DAMO Transport	6.449	-	237.689	-	-	-	-	-
Modelcontract clouddiensten	22.688	-	22.688	-	-	-	-	-
Govroam	282.106	-	224.106	-	135.261	40.835	40.835	-
Nationale regenradar / WIWB	127.050	-	127.050	-	140.925	78.650	78.650	78.650
Sectorscan	80.703	-	80.703	-	-	-	-	-
Handreikingen Stuurgroep Zorgplicht	20.000	-	20.000	-	-	-	-	-
Programma Privacy	46.000	-	35.000	-	73.386	60.200	60.200	60.200
Beheer en Onderhoud DDSC 2018	-	-	-	-	106.150	-	-	-
Business Case Dynamische Dijkdata	-	-	-	-	65.399	-	-	-
	1.719.965	1.064.172	2.071.821	1.079.715	2.265.604	1.563.680	1.372.754	770.597

In het programma Bedrijfsfuncties is een groot aantal nieuwe DVO's toegevoegd aan de begroting.

12 Programma 5 Uitvoering: Diensten

12.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Diensten weergegeven.

Het programma draagt bij aan efficiënte ondersteuning van de waterschappen met door HWH geleverde gemeenschappelijke voorzieningen voor de ondersteunende bedrijfsprocessen. Het programma brengt kennis samen over landelijke ontwikkelingen omtrent de elektronische dienstverlening en databeheer.

Conform wettelijke verplichtingen verbeteren van toegankelijkheid en transparantie van waterschapsinformatie. En tegelijkertijd de kosten minimaliseren door bij deze diensten optimaal op de bedrijfsprocessen aan te sluiten.

Gegevenshuishouding:
De waterschappen willen met hun gegevenshuishouding op tijd klaar zijn voor nieuwe wettelijke datastromen en andere externe dataverplichtingen. HWH draagt bij aan kennis om deze ambitie waar te maken.

Licentiemanagement:
Faciliteren en managen van gezamenlijke inkoop van ICT licenties ten behoeve van de ondersteuning van meerdere primaire processen van de waterschappen; rendement door gezamenlijke inkoop en licentiemanagement.

Vergadercentrum:
Onderlinge samenwerking tussen waterschappen en aanverwante partijen uit de watersector faciliteren en bevorderen.

12.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	Jaar
ISO/IEC 9126 kwaliteitsnorm voor onderhoudbaarheid van informatievoorzieningen	Recentste versie
HWH Waterschaps Informatie- en Logisch Model Architectuur (WILMA)	Recentste versie
Europese Kader richtlijn INSPIRE,	2009
Wet Elektronische Bekendmaking	2014
Regeling elektronische bekendmaking en beschikbaarstelling regelgeving decentrale overheden	2008
Bekendmakingswet	2015
Visie Digitale Overheid 2017	2013
Verklaring 'Betere dienstverlening, minder administratieve lasten met de elektronische overheid!'	2006
Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid	2008
Strategienota en Meerjarenplanning 2018 -2020	2017

12.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
WION portaal	<p>Een centrale gezamenlijke voorziening waarmee de waterschappen voldoen aan de verplichtingen die de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) met zich meebrengt. Voor de voorziening wordt het beheer, onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en waterschappen.</p> <p>De DVO is in 2017 verlengd en het contract met de leverancier is verlengd tot september 2019.</p>
Opstellen BC WIBON	<p>In deze Business Case wordt onderzocht hoe de waterschappen gezamenlijk kunnen blijven voldoen aan de wetgeving rondom het beschikbaar stellen van kabel en leidinginformatie voor het voorkomen van graafschades</p>
IPv6	<p>Elektronische apparaten hebben allen een nummer om via internet bereikbaar te zijn (vergelijk met telefoonnummers). Dit zijn de zogenaamde Internet Protocol (IP) nummers. Tot op heden werkt het internet met de zogenaamde IPv4 nummers; dit systeem is het aan het einde van zijn levensduur; er zijn namelijk niet meer voldoende adressen beschikbaar om het systeem te kunnen uitbreiden. De opvolger van IPv4 wordt IPv6 genoemd en verhelpt dit probleem. Door de Rijksoverheid (Logius) is voor de overheid zelf een zogenaamd IPv6 nummerblok (serie opeenvolgende IP nummers) gereserveerd waarvan een deel aan de waterschappen is toebedeeld. Dit project gaat over afspraken o.a. m.b.t. verdeling.</p>

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
B&O Centrale Distributie-laag	<p>De opgeleverde Centrale Distributielaag met INSPIRE data voldoet aan de INSPIRE-verplichting van geharmoniseerde datasets. Het Waterschapshuis zorgt vanaf de oplevering voor het gebruiksbeheer, functioneel beheer, contractmanagement en doorontwikkeling van de CDL.</p> <p>De ambities zijn groot en de omgeving vraagt veel. O.a. de omgevingswet komt op ons af en de CDL moet hierop voorbereid worden.</p> <p>Steeds meer (nieuwe) DAMO's zullen aangesloten worden op de CDL en er is nu ook sprake van het koppelen van "niet-DAMO gegevens" vanuit RWS en IHW en andere waterbeheerders.</p> <p>Er wordt momenteel gewerkt aan de "Visie op CDL" hieruit volgen na afronding in februari 2018 initiatieven en acties voor de nabije toekomst. Deze moeten nog begroot worden.</p> <p>De regie-, beheer- en uitvoerings-kosten vanuit HWH zal tevens toenemen.</p>
B&O Software Catalogus	<p>Binnen VNG/KING is de Softwarecatalogus onderdeel van het instrumentarium waarin architectuur, leveranciersmanagement, inkoopondersteuning, voldoen aan standaarden, planning van veranderopgaven en sturingsinformatie bij elkaar komen. Het project bestaat uit de implementatie van een software Catalogus voor de Waterschappen bij KING.</p>
Project E-HRM	<p>e-HRM omvat de gezamenlijke inkoop, implementatie, beheer en doorontwikkeling van een digitaal, modern en zo uniform mogelijk personeel- en salarisadministratie systeem. Het Waterschapshuis voert het contractmanagement en coördineert het beheer namens (tot nu toe) 16 waterschappen en de Unie. e-HRM heeft tot doel: kostenvermindering (Efficiency), uniformering van processen en werkwijzen, mogelijkheid tot opschalen (SSC), maakt samenwerken en fuseren eenvoudiger en vermindert risico continuïteit informatievoorziening en HR-bezetting. Binnen het totale projectbudget loopt het project nog door in 2018.</p>
B&O E-HRM	<p>Zodra alle participerende waterschappen zijn aangesloten, en de aanvullende functionaliteit (Plus en Top) modules zijn geïmplementeerd, wordt het project beëindigd en gaat eHRM volledig over naar de Beheer en Onderhoudsfase.</p>
B & O Nieuw WaterschapsNet	<p>Het Nieuw WaterschapsNet is een web content managementsysteem (CMS) en wordt momenteel door 5 waterschappen gebruikt. Het Waterschapshuis verzorgt het gebruiks- en functioneel beheer en het contractmanagement. Het huidige (inmiddels verlengde) contract loopt op 1 juli 2019 af. Het huidige CMS is momenteel stabiel in het gebruik.</p> <p>Waterschappen hebben te maken met een toenemende druk op het digitaliseren van hun dienstverlening. De digitaliseringsopgave voor waterschappen zal in de komende jaren extra eisen gaan stellen aan de digitale dienstverlening.</p> <p>In 2017 zijn de 5 waterschappen met HWH een onderzoek gestart om vóór 1 juli 2019 een vervangende oplossing voor het huidige CMS te realiseren. Een oplossing die ook voldoet aan deze extra eisen</p>
DROP	<p>Het product Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP) is de samenvoeging van CVDR (Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving) voor integrale publicatie van algemeen verbindende voorwaarden (verordeningen) en de GVOP (Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties) voor alle overige bekendmakingen. Met DROP wordt het consolidatieproces van de CVDR geïntegreerd met het publicatieproces van GVOP, in een gebruiksvriendelijker interface. HWH is verantwoordelijk voor Behoeft- en Contractmanagement.</p>
Vergadercentrum	<p>Het continueren van de dienstverlening ten aanzien van het vergadercentrum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inplannen vergaderzalen • Cateringfaciliteiten • Beheer en onderhoud vergadercentrum <p>Het huurcontract voor het vergadercentrum loopt tot en met 2019, minimaal één jaar voor einde huurcontract zal het vergadercentrum, net als in 2011, worden geëvalueerd.</p>

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen
<p>Doorontwikkeling en gebruik WILMA</p>	<p>Wilma is de referentiearchitectuur van de waterschappen. Het geeft houvast in de bewegende wereld van de ICT. Door actief een referentiearchitectuur te onderhouden, wordt ingespeeld op de grote ontwikkelingen die veelal vanuit Den Haag worden gestart. Wilma hergebruikt zoveel mogelijk wat vanuit NORA en GEMMA wordt aangereikt. Daarnaast krijgt het een nadere uitwerking m.b.t. de waterschap specifieke kerntaken. Het aandachtspunt voor 2018 zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Creëren van inzicht in elkaars applicatieportfolio (operationele besparingen bij het maken van offertes, SLA's en opstellen programma van eisen) 2. Leren van elkaars ervaringen om efficiënte applicatieportfolio's samen te stellen 3. Coördineren van de inkoopvoorwaarden/contractmanagement van gemeenschappelijke applicaties (tactische besparingen in geld, organisatie en risicobeheer) 4. Leren van elkaar op het gebied van contractmanagement van niet gezamenlijke applicaties (tactische besparingen in geld, organisatie en risicobeheer) 5. Creëren van een gezamenlijk platform voor de ontwikkeling van een roadmap voor informatievoorziening en applicatieportfolio beheer (strategisch en tactisch leidend tot besparingen in tijd, geld, kwaliteit, informatie en organisatie) 6. Creëren van een gezamenlijk platform voor samenwerking met andere overheden (Gemeenten) in lijn met de Omgevingswet (juridisch, politiek); leren van elkaar.
<p>Oracle TECH</p>	<p>Het contractmanagement voor Oracle bestaat uit een aantal activiteiten. Onder deze activiteiten vallen onder anderen het licentiebeheer, contacten met Oracle en het beantwoorden van vragen uit de waterschappen. Het organiseren van kennisdagen maakt eveneens onderdeel uit van het contractmanagement. Komend jaar wordt een onderzoek uitgevoerd naar het vervolg van het huidige contract. De vraag die daarbij beantwoord moet worden is hoelang het nog legitiem is het huidige contract te continueren. Deelnemers aan deze werkgroep zijn vertegenwoordigers uit de waterschappen en de contractmanager van HWH.</p>
<p>Omgevingswet</p>	<p>Ondanks dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet is verplaatst naar 1 januari 2021, lopen de voorbereidingen volop. In 2018 wordt resourcing verwacht vanuit de waterschappen via HWH voor vervolg van UIVO-W in nauwe samenwerking met de UvW en de mogelijke uitbreiding van het Informatiehuis Water voor de Omgevingswet met extra informatieproducten.</p>
<p>Programma Informatie-veiligheid</p>	<p>De doelstelling van het programma informatieveiligheid is de sector waterschappen meer robuust te maken tegen risico's van informatieveiligheid door:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stimulatie van onderlinge- en keten-brede samenwerking en 2) door hulp te bieden bij het voldoen aan vereisten van informatieveiligheid. <p>Het programma is geslaagd indien de sector waterschappen ten aanzien van informatieveiligheid aantoonbaar in control en op orde is.</p>
<p>Gartner Contract-management</p>	<p>Het Gartner contractmanagement is vervallen, het contract is per 01 december 2017 verlopen en niet verlengd, wel worden met Gartner gesprekken gevoerd over een eventueel nieuw contract met een andere opzet.</p>
<p>Centrale Distributie Laag</p>	<p>De Centrale Distributie Laag (CDL) is het loket voor de data van de waterschappen voor wettelijke verplichte datalevering (Inspire), maar ook voor het voldoen van de Open Data ambitie van de waterschappen (besluit UvW). Het HWH verzorgt het Beheer en onderhoud van de CDL, meedraaien in de 2 releases en extra functionaliteit.</p>
<p>Zaak Type Catalogus</p>	<p>De creatie van een eenduidig zaaktypecatalogus voor de waterschappen te maken om een goede kapstok te creëren om zaakgericht werken tot een succes te maken. Het is een onmisbare schakel voor de Omgevingswet. Van belang daarbij is een goede producten en diensten catalogus.</p>

12.4 Wat mag het kosten?

5. Programma Diensten	2017 JEV	2017 begroot herzien	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot
Gartner contractmanagement	81.890	94.321	75.891	95.660	-	-	-	-
Vergader centrum	366.101	366.101	366.101	371.098	373.850	379.351	379.351	379.351
Oracle TECH	1.735.000	1.888.823	1.668.386	1.917.155	1.903.956	1.811.527	1.861.720	1.861.720
Oracle Contract mgnt	79.110	86.369	86.369	87.503	97.920	99.207	99.207	99.207
B&O WION portaal	20.000	32.380	47.634	32.824	13.316	13.417	13.417	13.417
Project eHRM	91.442	-	270.366	-	111.937	-	-	-
B&O eHRM	320.386	392.664	392.664	392.664	346.466	351.353	351.353	351.353
Project fase 2 CDL	76.458	-	76.458	-	-	-	-	-
B&O Centrale Datalaag	480.970	254.405	575.970	257.878	362.989	257.878	257.878	257.878
DROP	373.284	305.021	373.284	309.529	304.664	309.162	309.162	309.162
Nieuw WaterschapsNet	294.446	294.845	394.446	299.164	249.545	253.146	253.146	253.146
IPv6	28.504	27.442	28.504	27.768	24.984	25.304	25.304	25.304
Open data	-	-	-	-	21.935	-	-	-
B&O WILMA	192.158	290.901	302.158	295.095	-	-	-	-
Doorontwikkeling en gebruik WILMA	-	-	220.000	-	533.122	351.000	-	-
Software catalogus (BC)	25.000	-	32.467	-	-	-	-	-
Software catalogus (Proj + B&O)	-	-	-	-	151.388	153.558	153.558	153.558
Zaak Type Catalogus	30.000	-	50.000	-	52.106	52.825	52.825	52.825
Programma Informatie veiligheid	890.184	813.102	940.184	829.371	829.940	841.422	841.422	841.422
Omgevingswet IHW RWS	130.000	795.400	165.085	-	109.700	111.239	111.239	111.239
Omgevingswet WS	270.000	-	338.511	806.845	495.510	502.557	502.557	502.557
Omgevingswet RWS	-	-	200.000	-	-	-	-	-
Omgevingswet Operationele Unit	-	-	196.881	-	-	-	-	-
WIBON (BC)	-	-	-	-	42.000	-	-	-
	5.484.931	5.641.773	6.801.358	5.722.553	6.025.328	5.512.946	5.212.139	5.212.139

In de geactualiseerde begroting 2018 zijn de begrote kosten voor de ondersteuning van de OGT verplaatst van programma 5 naar programma 2, in verband met de sterke relatie met de voorfase van projecten.

In het programma Diensten is een aantal nieuwe DVO's toegevoegd aan de begroting. Voor de projecten B&O Centrale Datalaag en Doorontwikkeling en gebruik Wilma was de benodigde capaciteit niet beschikbaar in 2017. Door extra inzet in 2018 kunnen de beoogde doelstellingen alsnog bereikt worden. Hiervoor zal het resterende budget van 2017 aangewend worden.

Het project Omgevingswet is in de geactualiseerde begroting 2018 opgesplitst in twee deelprojecten.

Deel 3: Projecten derden

In deel 3 worden de begrotingsprogramma's derden uitgewerkt. Dit betreft de programma's AHN, Beeldmateriaal en SAW@ en het programma IHW.

CONCEPT

13 Programma 6 Derden AHN, BM en SAW@

13.1 Wat willen we bereiken?

Onderstaand worden de visie en doelstellingen van het programmaplan Derden AHN, BM en SAW@ aangegeven.

13.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving	
Voldoen aan wet en regelgeving: Europese Kader richtlijn INSPIRE, BGT, KRW, WION, Waterwet	
Strategienota en Meerjarenplanning 2018 -2020	2017

13.3 Business cases bij dit programma

Business cases	Omschrijving
3D data.nl	<p>In de periode 2017-2019 worden de gelden uit kaartverkoop van AHN uit eerdere jaren ingezet voor innovatie. Dit moet leiden tot een nieuw programma: 3D data.nl. Voor dit traject is een aparte stuurgroep geformeerd uit de afzonderlijke stuurgroepen AHN en Beeldmateriaal. In een notitie aan de stuurgroep AHN en beeldmateriaal is het als volgt omschreven: <i>De nationale basisvoorziening '3D DATA NL' is een betrouwbare en actuele 3D basis voor een veelvoud aan toepassingen (stedelijke ontwikkeling, geluid energie, luchtkwaliteit, mobiliteit, etc) bestaande uit landsdekkende 3D referentie data sets zoals luchtfoto's, hoogte informatie ten behoeve van de ontwikkeling en het bijhouden van een 3D BGT, 3D BRT, 3D geologische ondergrond, 3D BAG etc. Belangrijke elementen in deze 3D basis laag vormen de landsdekkende data uit het AHN en Beeldmateriaal. Deze hoogte en ligingsgegevens hebben een sterke onderlinge relatie en afhankelijkheid. De ontwikkeling en het bijhouden van betrouwbare en actuele 3D gegevens vraagt om afstemming en samenwerking tussen AHN en Beeldmateriaal.</i></p> <p>In de jaren 2016, 2017 en 2018 zal samen met Ministerie van I&M, RWS, Het Kadaster, vertegenwoordiging van de stuurgroepen van BM en AHN, gemeenten en koepelorganisaties richting gegeven worden aan de doorontwikkeling van de diensten data. Dit moet resulteren in een nieuw programma waarin de inwinning van basisdata voor de overheid op nationale schaal en deelname wordt georganiseerd.</p>

13.4 Wat gaan we daarvoor doen?

In onderstaande tabel staan de gezamenlijke informatievoorzieningen van de bedrijfsfunctie Derden AHN, BM en SAW@ die in beheer zijn bij Het Waterschapshuis.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen.
SAW@ personele inzet	<p>In het samenwerkingstraject SAW@ (Samenwerking Waterbeheerders) zijn Rijkswaterstaat (RWS) en negen waterschappen een samenwerking aangegaan op ICT-gebied voor één integrale oplossing ter ondersteuning van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hiermee is invulling gegeven aan het Bestuursakkoord Water.</p> <p>Per 1 april 2015 is de samenwerking SAW@ overgegaan in een nieuwe fase van beheer en doorontwikkeling. De beheer-activiteiten worden uitgevoerd door de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leverancier(s); • Gemeenschappelijke Beheerorganisatie (het GBO); • deelnemers (lokaal beheer). <p>De personele inzet vanuit HWH aan de Gezamenlijke Beheer Organisatie (GBO van SAW@). Dit is in rekening gebracht bij RWS CIV, als beheerder van het gezamenlijke SAW@-beheerbudget.</p>
SAW@ bijdrage WS aan RWS	Betreft de bijdrage van de waterschappen aan SAW@.
SAW@ HWH-werkzaamheden	Aanvullende project gerelateerd aan Saw@ voor de invulling van de IPM rollen.

Naam	Omschrijving en ontwikkelingen.
Actueel Hoogte bestand Nederland	Het meerjarenprogramma Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN3) is het inwinprogramma waarbinnen in de periode van 2014 tot en met 2019 een landsdekkend hoogtemodel wordt ingewonnen. In 2017 wordt de Brabantse Delta ingewonnen, waarmee 70% van Nederland gereed zal zijn. In 2017 zal middels een aanbesteding de inwinning van de laatste in te winnen percelen in 2018 en 2019 worden gegund. Vanaf 2016 zullen ook de laseraltimetrie projecten van RWS onder de AHN-organisatie worden uitgevoerd. Sinds 2014 wordt de AHN3 data die gereed is, via PDOK beschikbaar gesteld als open data.
Beeldmateriaal	Dit betreft de samenwerking tot de gezamenlijke inkoop van beeldmateriaal door verschillende overheidsinstellingen. Samenwerkende partners: de Rijksoverheid (i.e.: Ministerie van Infrastructuur en Milieu (incl. Kadaster, Rijkswaterstaat en Prorail), Ministerie van Economische Zaken (incl. CBS), Ministerie van Defensie, Ministerie van Veiligheid en Justitie, de Nationale Politie, de provincies, De Gasunie, Staatsbosbeheer, een aantal gemeenten en de waterschappen. HWH is verantwoordelijk voor inkoop en leveranciersmanagement. De contracten voor de inwinning zijn voor de jaren 2016, 2017 en 2018 getekend (BM3). Verder zal in 2018 beeldmateriaal opnieuw worden aanbesteed.

13.5 Wat mag het kosten?

6. Programma Derden AHN, BM en SAW@	2017 JEV	2017 begroot herzien	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot
Project SAW@	356.219	356.219	356.219	-	-	-	-	-
B&O SAW@ Personele inzet HWH	235.200	235.200	235.200	235.200	299.920	299.920	299.920	299.920
B&O SAW@ bijdrage WS aan RWS	779.044	779.044	779.044	779.044	1.140.201	1.140.201	1.140.201	1.140.201
Aanvullend project SAW@	38.720	-	38.720	-	-	-	-	-
SAW@ HWH-werkzaamheden	35.846	10.846	10.846	10.998	39.936	39.936	39.936	39.936
Actueel Hoogte bestand Nederland	641.151	790.000	1.481.700	790.000	790.000	790.000	-	-
Beeld Materiaal	2.926.737	2.704.807	2.926.737	2.704.807	2.997.910	2.997.910	2.997.910	2.997.910
AHN Kaartverkoop	407.686	-	-	-	-	-	-	-
	5.420.603	4.876.116	5.828.466	4.520.049	5.267.967	5.267.967	4.477.967	4.477.967

14 Programma 7 Informatiehuis Water

14.1 Wat willen we bereiken?

Het Informatiehuis Water is een samenwerkingsverband van de waterschappen, Rijkswaterstaat en provincies. Het IHW wordt aangestuurd door het DO (directeurenoverleg) en het BO (Bestuurlijk overleg). In beide gremia worden de waterschappen vertegenwoordigd. Door het BO/DO wordt elk jaar het jaarplan IHW vastgesteld. IHW stelt 3x per jaar een voortgangsrapportage op voor het DO IHW, in dezelfde periode als de bestuursrapportage HWH.

Er wordt een aparte rapportage door IHW gemaakt omdat:

- 1) IHW een ander besluitvormingstraject heeft en
- 2) omdat IHW ook een geldstroom heeft lopen via Rijkswaterstaat en deze niet terug kan komen in de bestuursrapportage HWH.

Het bestuur van HWH en OGT hebben feitelijk geen zeggenschap over de projecten die via IHW lopen. Omdat er een deel van de IHW projecten wel via de administratie van HWH verloopt, wordt IHW als 'programma' van HWH gerapporteerd. Dit is feitelijk ter informatie en niet ter besluitvorming voor het bestuur van HWH. Om deze reden wordt IHW in de rapportages van HWH (begroting/bestuursrapportages) in 'deel 3 Projecten met derden' vermeld. In deze rapportages is toegelicht dat de opdrachtgevers van de projecten met derden (waterschappen en derden), zoals de IHW projecten, zich organiseren per project in samengesteld uitvoerend overleg. De opdracht aan HWH beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van HWH.

De activiteiten in het kader van het Programmaplan Informatiehuis Water dragen bij aan de volgende missie van het Informatiehuis Water:

Het Informatiehuis Water heeft als missie waterinformatie efficiënt en effectief te laten stromen tussen waterbeheerders en deze beschikbaar te stellen aan derden. Het IHW is een samenwerkingsverband van Rijk, provincies en waterschappen. Samen met de waterbeheerders wordt gekomen tot uniforme, toegankelijke én bruikbare informatie over water. IHW vormt de digitale schakel tussen waterbeheerders, stimuleert de onderlinge samenwerking & interactie en ontlast de waterbeheerder bij de structurele informatiebehoefte van buitenaf. In 2022 stroomt de informatie als water door de Rijn.

1. Doelmatig waterbeheer: besparing in tijd en geld
2. Bevorderen samenwerking van waterbeheerders: efficiënte & effectieve informatie-uitwisseling door gebruik Aquo-standaard
3. IHW verbetert zich continu in het voordeel van de waterbeheerders
4. Duurzame informatievoorziening middels een gezamenlijk vastgestelde doelarchitectuur
5. IHW vervult een makelaarsfunctie tussen vraag en aanbod van waterinformatie
6. Waterbeheerders worden bij hun wettelijke rapportageverplichtingen door IHW ondersteund met goed functionerende systemen en informatieprocessen

14.2 Relevante beleidskaders

Het programma wordt uitgevoerd binnen de volgende interne en externe beleidskaders:

Omschrijving
Kaderrichtlijn Water
Richtlijn Overstromingsrisico's
Inspire
Nationale en Internationale standaarden
Open standaard policy overheid
Eigen beleidskaders zoals datapolicy, doelarchitectuur en rondom ontwikkeltrajecten

Omschrijving

Actieve zorgplicht waterveiligheid ; nieuwe normering / landelijke toetsinstrumentarium primaire waterkeringen

Als kapstok gebruikt IHW de informatieplicht die buiten de waterbeheerder (Rijkswaterstaat, waterschap of provincie) zelf ligt. Belangrijk is te vermelden dat IHW gebruik maakt van centrale systemen die door alle waterbeheerders gebruikt worden. Bronhouderschap van de data ligt altijd bij de waterbeheerder en per dataset zijn afspraken gemaakt over het formaat, tijdigheid van aanlevering en verstrekking aan derden in een zogenaamd dataprotocol.

De komst van de Omgevingswet (eind 2021) gaat uit van een aantal informatiehuisen binnen het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Indien bestuurlijk wordt besloten het Informatiehuis Water op te starten voor de Omgevingswet, zal deze parallel aan het huidige Informatiehuis Water gestalte krijgen en t.z.t. wellicht weer worden samengevoegd met het huidige Informatiehuis Water.

14.3 Wat gaan we daarvoor doen?

In onderstaande tabel staan de gezamenlijke ontwikkelingen die door het Informatiehuis Water worden opgepakt voor waterbeherend Nederland.

Naam	Omschrijving
Personeel IHW	Dit betreft de inzet van 7 fte ten behoeve van de basistaken IHW, welke gefinancierd wordt door de waterschappen.
Basistaken IHW	Alle taken van IHW die in het jaarplan van IHW zijn opgenomen onder de noemer: reguliere taken en doorontwikkeling IHW. Deze taken worden bekostigd uit de financiële bijdrage die de samenwerkingspartners aan IHW leveren. Hieronder valt onder andere: <ul style="list-style-type: none"> - B&O Aquo standaard. Aquo-standaard is de open-standaard in Nederland om één taal te spreken; uniform met elkaar digitaal te communiceren. - B&O Aquo Kit. Aquo-kit is de landelijke toetsmodule voor waterkwaliteit. - B&O WKP. Het portaal voor waterkwaliteitsgegevens, inclusief de bronadministratie voor de Kaderrichtlijn Water.
Facilitering IHW	Dit betreft de bijdrage van IHW aan de faciliteringskosten HWH. Dit wordt gefinancierd door de waterschappen.
Externe projecten IHW	Een project dat IHW gaat uitvoeren, na goedkeuring door het DO IHW, dat niet betaald wordt uit de bijdrage van de samenwerkingspartners maar waar aparte financiering voor geregeld is. (Dit kan dus ook een project zijn dat door de waterschappen wordt gefinancierd.)

14.4 Wat mag het kosten?

7. Programma IHW	2017 JEV	2017 begroot herzien	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	2019 begroot	2020 begroot	2021 begroot
Personeelskosten basistaken IHW	774.949	875.000	875.000	875.000	875.000	875.000	875.000	875.000
Externe productkosten	172.428	420.000	492.421	420.000	330.000	330.000	330.000	330.000
Facilitering IHW door HWH	281.801	281.801	281.801	281.801	281.801	286.028	290.318	294.673
Subtotaal basistaken	1.229.178	1.576.801	1.649.222	1.576.801	1.486.801	1.491.028	1.495.318	1.499.673
Doorontwik. KRM-portaal	66.000	-	80.555	-	56.000	-	-	-
SLIM watermanagement	20.000	-	60.500	-	-	-	-	-
Digitale Delta	24.684	-	24.684	-	-	-	-	-
Grondwaterkwaliteitsdatabase	63.360	-	63.360	-	-	-	-	-
ROR maatregel. portaal	33.880	-	33.881	-	137.500	-	-	-
Realisatiefase Waterveiligheidsportaal	715.702	-	722.655	-	-	-	-	-
Doorontwikkeling Waterveiligheidsportaal	-	-	190.345	-	510.000	-	-	-
B&O Waterveiligheidsportaal	147.348	-	147.348	-	370.000	-	-	-
Subtotaal extern gefinancierde projecten	1.070.974	-	1.323.328	-	1.073.500	-	-	-
	2.300.152	1.576.801	2.972.550	1.576.801	2.560.301	1.491.028	1.495.318	1.499.673

De bijdrage aan de productkosten van de basistaken is naar beneden bijgesteld.

De extern gefinancierde projecten in de herziene begroting 2018 worden geheel door derde partijen gefinancierd. Waterschappen zijn hierin geen financiële deelnemer.

Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen 2018

Project	Nog te verwachten begrotingswijzigingen 2018
PA (BC?)	50.000
Netcentrisch werken (BC?)	50.000
Digitale Delta (BC)	10.000
TPOW & BYOD (BC?)	10.000
Dashborading en KPI's (BC?)	10.000
Risicogestuurd Asset management (BC?)	10.000
Procesmodellering (BC?0	20.000
Sociale media	10.000
Digitale dienstverlening (BC)	10.000
Basisregistratie coördinatiepunt	50.000
Cloud computiing: strategie	20.000
Implementatie vervanging CMS	50.000
Implementatie Vangstregistratie	550.000
Opvolging Digitale Watertoets	50.000
Omgevingswet (vervolg Uivo-W)	800.000
Programma DAMO (doorgroei naar 1,3 miljoen))	380.000
	2.080.000

15 Bijlagen

15.1 Bijlage 1 Overzicht formatie en capaciteit

Een belangrijke basis voor de HWH begroting zijn de personeelslasten. Hieronder is een overzicht opgenomen van de begrote uren per programma.

Overzicht uren per programma	2017 begroot herzien	2017 begroot 8e herziening	2018 begroot	2018 begroot herzien	Mutatie 2018 herzien t.o.v. 2018
1. Bestuur en organisatie	23.480	23.480	21.795	24.858	3.063
2. Kennis en verbinden	7.717	7.717	7.717	5.090	-2.627
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>31.197</i>	<i>31.197</i>	<i>29.512</i>	<i>29.948</i>	<i>436</i>
3. Waterketen	4.455	8.392	4.455	5.086	631
4. Projecten Bedrijfsfuncties	2.049	6.105	2.049	8.728	6.679
5. Projecten Diensten	21.393	32.887	21.393	18.993	-2.400
6. Projecten Derden AHN, BM en SAW@	8.114	9.634	8.114	10.141	2.027
7. Projecten Informatiehuis Water	8.643	12.633	8.515	12.488	3.973
<i>Subtotaal projecten</i>	<i>44.653</i>	<i>69.650</i>	<i>44.526</i>	<i>55.437</i>	<i>10.911</i>
Totaal begroot	75.851	100.848	74.038	85.385	11.347

Overzicht uren per type overeenkomst	2018 begroot	%	2018 begroot herzien	%
Payroll	23.763	32%	23.603	28%
Inleen	24.111	33%	35.976	42%
Inhuur	26.164	35%	25.805	30%
Totaal	74.038	100%	85.385	100%

In de herziene begroting 2018 is een vacatureruimte opgenomen van 19.816 uur. Er is uitgegaan van de ambitie om 42% van alle productieve uren in te kunnen vullen met medewerkers die worden ingeleend van de waterschappen.

15.2 Bijlage 2 Verdeelsleutels

Kostenverdeelsleutel	45/55	M2	ONTWERP	LICENTIE
	Belasting opbrengst in procenten t.b.v. de UVW 45/55 verdeelsleutel	Oppervlakte	Vervuilingseenheden - Ontwerp capaciteit	Aantal licenties deelnemers
Aa en Maas	4,13643%	161.007	1.500.586	74
AGV/Waternet	6,88408%	70.412	2.068.500	
Brabantse Delta	4,42983%	170.744	1.314.930	44
De Dommel	3,62068%	151.237	1.471.430	18
De Stichtse Rijnlanden	4,31252%	83.021	1.399.022	68
Delfland	8,56184%	40.547	1.932.408	112
Fryslân	5,02546%	346.000		43
Drents Overijsselse Delta	4,17838%	255.500	1.154.300	75
Hollands Noorderkwartier	8,26864%	196.400	1.751.873	80
Hollandse Delta	5,76263%	101.809	1.817.998	30
Hunze en Aa's	3,05977%	207.000		48
Noorderzijlvest	2,23657%	144.000	707.423	35
Limburg	4,87802%	220.951	2.119.814	52
Rijn en IJssel	3,15379%	195.000	1.264.193	32
Rijnland	7,14608%	107.946	2.113.100	70
Rivierenland	6,13705%	201.000	1.648.000	44
Scheldestromen	3,19689%	190.273	796.800	40
Schieland en de Krimpenerwaard	3,26542%	35.113	708.900	30
Vallei en Veluwe	4,84326%	244.833	2.026.300	83
Vechtstromen	4,28268%	227.045	1.768.603	59
Zuiderzeeland	2,62000%	150.000	680.500	30
Totaal	100,00%	3.499.838	28.244.680	1.067

Naast bovenstaande kostenverdeelsleutels wordt er ook gebruik gemaakt van:

- VAST, waarbij de bijdrage evenredig wordt verdeeld over het aantal deelnemers
- DVO, waarbij de bijdrage wordt verdeeld over het aantal deelnemers dat een dienstverleningsovereenkomst (DVO) heeft getekend.

15.3 Bijlage 3 Bijdragen per waterschap

1. Programma Instandhouding	Bestuur	Capaciteits manageme	Inkoop	Facilitair	Organisati e	Mobiliteit	Interen projecten	Totaal
Aa en Maas	9.908	1.552	439	13.323	64.080	14.071	39.761	143.136
AGV/Waternet	13.298	2.083	589	17.881	86.000	18.885	53.362	192.097
Brabantse Delta	10.270	1.609	455	13.810	66.421	14.585	41.213	148.364
De Dommel	9.272	1.453	411	12.468	59.966	13.168	37.208	133.945
De Stichtse Rijnlanden	10.126	1.586	448	13.616	65.485	14.380	40.633	146.274
Delfland	15.367	2.408	680	20.664	99.385	21.824	61.667	221.994
Fryslân	9.960	1.560	441	13.393	64.415	14.145	39.969	143.883
Drents Overijsselse Delta	11.005	1.724	487	14.798	71.173	15.629	44.162	158.978
Hollands Noorderkwartier	15.006	2.351	664	20.177	97.046	21.310	60.215	216.770
Hollandse Delta	11.914	1.867	528	16.021	77.054	16.920	47.811	172.114
Noorderzijlvest	10.823	1.696	479	14.553	69.997	15.370	43.432	156.350
Limburg	7.565	1.185	335	10.172	48.924	10.743	30.357	109.281
Rijn en IJssel	8.696	1.362	385	11.694	56.241	12.350	34.897	125.626
Rijnland	13.621	2.134	603	18.315	88.090	19.343	54.659	196.766
Rivierenland	12.376	1.939	548	16.642	80.041	17.576	49.664	178.786
Scheldestromen	8.749	1.371	387	11.765	56.585	12.425	35.110	126.394
Schieland en de Krimpenerwaard	8.834	1.384	391	11.879	57.132	12.545	35.450	127.615
Vallei en Veluwe	10.780	1.689	477	14.496	69.719	15.309	43.260	155.731
Vechtstromen	10.089	1.581	447	13.566	65.247	14.327	40.485	145.742
Zuiderzeeland	8.038	1.259	356	10.808	51.983	11.415	32.255	116.114
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-
Hunze en Aa's	8.580	1.344	380	11.538	55.491	12.185	34.432	123.950
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	224.280	35.138	9.930	301.579	1.450.477	318.506	900.000	3.239.910

2. Programma Kennis en verbinden	Kennis delen & Verbinden	Capaciteit BUCA	Ondersteuning OGT / I-platform	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	
	1	1	1	
Aa en Maas	9.547	7.950	6.914	24.412
AGV/Waternet	12.813	10.670	9.279	32.762
Brabantse Delta	9.896	8.241	7.167	25.303
De Dommel	8.934	7.440	6.470	22.844
De Stichtse Rijnlanden	9.757	8.125	7.066	24.947
Delfland	14.807	12.330	10.723	37.861
Fryslân	9.597	7.992	6.950	24.539
Drents Overijsselse Delta	10.604	8.830	7.679	27.114
Hollands Noorderkwartier	14.459	12.040	10.471	36.970
Hollandse Delta	11.480	9.560	8.314	29.354
Noorderzijlvest	10.429	8.684	7.553	26.665
Limburg	7.289	6.070	5.279	18.638
Rijn en IJssel	8.379	6.978	6.068	21.425
Rijnland	13.124	10.929	9.505	33.558
Rivierenland	11.925	9.930	8.636	30.492
Scheldestromen	8.431	7.020	6.105	21.556
Schieland en de Krimpenerwaard	8.512	7.088	6.164	21.765
Vallei en Veluwe	10.387	8.650	7.523	26.560
Vechtstromen	9.721	8.095	7.040	24.856
Zuiderzeeland	7.745	6.449	5.609	19.803
RWS CIV	-	-	-	-
Hunze en Aa's	8.268	6.885	5.987	21.140
Het Waterschapshuis	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-
Totaal	216.104	179.955	156.504	552.563

3. Programma Waterketen	Z-info	BVZ	Opvolging Rioken (BC)	Riolerings informatie systeem (BC)	Totaal
Kostenverdeelsleutel	ONTWERP	45/55	VAST	VAST	
	1	1	1	1	
Aa en Maas	70.876	-	2.364	2.867	76.107
AGV/Waternet	97.700	-	2.364	2.867	102.931
Brabantse Delta	62.107	-	2.364	2.867	67.338
De Dommel	69.499	-	2.364	2.867	74.730
De Stichtse Rijnlanden	66.079	-	2.364	2.867	71.310
Delfland	91.272	-	2.364	2.867	96.503
Fryslân	-	-	2.364	-	2.364
Drents Overijsselse Delta	54.520	-	2.364	-	56.884
Hollands Noorderkwartier	82.745	-	2.364	2.867	87.976
Hollandse Delta	85.868	-	2.364	2.867	91.099
Noorderzijlvest	33.413	-	2.364	2.867	38.644
Limburg	100.124	-	2.364	-	102.488
Rijn en IJssel	59.711	-	2.364	-	62.075
Rijnland	99.806	-	2.364	2.867	105.037
Rivierenland	77.839	-	2.364	2.867	83.070
Scheldestromen	37.635	-	2.364	2.867	42.865
Schieland en de Krimpenerwaard	33.483	-	2.364	2.867	38.714
Vallei en Veluwe	95.707	-	2.364	2.867	100.937
Vechtstromen	83.535	-	2.364	-	85.899
Zuiderzeeland	32.142	-	2.364	2.867	37.372
RWS CIV	-	-	-	-	-
Hunze en Aa's	-	-	2.364	-	2.364
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-
Totaal	1.334.059	-	49.648	43.000	1.426.706

4. Programma Bedrijfsfuncties	DAMO Afvalwater keten Logisch	B&O DAMO Afvalwater keten Logisch	DAMO Afvalwater keten Fysiek en Koppelvlak	B&O DAMO Afvalwater keten Fysiek en Koppelv	B&O DAMO Metingen Keringen Logisch	De Digitale Wartertoets	NDFP	B&O DAMO Water systeem	Vangst registratie
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	VAST	VAST	45/55	45/55
	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Aa en Maas	2.294	3.163	19.333	14.855	4.611	14.321	18.173	8.406	4.149
AGV/Waternet	3.078	4.245	-	-	6.179	-	18.173	11.232	5.568
Brabantse Delta	2.377	3.279	20.019	15.382	4.778	-	18.173	8.708	4.300
De Dommel	2.146	2.960	-	-	-	-	18.173	7.875	3.883
De Stichtse Rijnlanden	2.344	3.233	19.745	15.171	4.711	14.321	-	8.587	4.240
Delfland	3.557	4.906	29.678	22.803	7.136	-	18.173	12.957	6.435
Fryslân	2.547	3.513	-	-	5.118	14.321	18.173	9.320	4.608
Drents Overijsselse Delta	2.306	3.180	-	-	4.635	14.321	18.173	8.449	4.171
Hollands Noorderkwartier	3.473	4.790	-	-	6.969	14.321	18.173	12.656	6.283
Hollandse Delta	2.758	3.804	23.134	17.775	5.539	14.321	18.173	10.078	4.989
Noorderzijvest	1.751	2.415	14.892	11.442	3.526	14.321	18.173	6.452	3.168
Limburg	2.505	3.455	-	-	5.034	14.321	18.173	9.169	4.532
Rijn en IJssel	2.013	2.776	-	-	4.050	14.321	18.173	7.395	3.641
Rijnland	3.153	4.348	-	-	6.328	14.321	18.173	11.501	5.703
Rivierenland	2.865	3.951	24.010	18.448	5.752	14.321	18.173	10.463	5.182
Scheldestromen	2.025	2.793	-	-	4.074	-	18.173	-	3.664
Schieland en de Krimpenerwaard	2.045	2.820	-	-	4.114	14.321	18.173	7.510	3.699
Vallei en Veluwe	2.495	3.442	20.985	16.124	5.014	14.321	18.173	9.133	4.514
Vechtstromen	2.335	3.221	-	-	4.694	14.321	18.173	8.556	4.224
Zuiderzeeland	1.861	2.566	-	-	3.745	14.321	18.173	6.846	3.366
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hunze en Aa's	1.986	2.739	-	-	3.996	14.321	-	-	3.593
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	51.915	71.600	171.795	132.000	100.002	229.138	345.283	175.293	93.912

4. Programma Bedrijfsfuncties	Digitaal Aangifte bedrijven	Govroam	Nationale regenradar / WIWB	Programma Privacy	B&O DAMO Keringen	Beheer en Onderhoud DDSC 2018	Business Case Dynamische Dijkdata	DAMO Metingen Keringen	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	VAST	VAST	45/55	
	1	1	1	1	1	1	1	1	
Aa en Maas	2.218	6.348	6.226	3.242	10.894	-	-	5.002	123.234
AGV/Waternet	2.971	-	8.356	4.351	14.530	17.692	-	6.704	103.077
Brabantse Delta	2.299	6.583	6.453	3.361	11.282	-	-	5.184	112.177
De Dommel	2.077	5.936	5.826	3.034	-	-	-	-	51.910
De Stichtse Rijnlanden	2.267	6.489	6.362	3.313	11.127	17.692	13.080	5.111	137.792
Delfland	3.431	9.884	9.656	5.028	16.750	-	-	7.742	158.136
Fryslân	2.462	7.058	6.915	3.601	12.071	-	-	5.553	95.260
Drents Overijsselse Delta	2.230	6.382	6.258	3.259	10.950	-	-	5.028	89.340
Hollands Noorderkwartier	3.350	9.649	9.429	4.910	16.362	-	-	7.561	117.927
Hollandse Delta	2.664	7.647	7.486	3.898	13.046	-	-	6.009	141.322
Noorderzijvest	1.698	4.830	4.753	2.475	8.380	17.692	13.080	3.826	132.874
Limburg	2.421	6.941	6.801	3.541	11.875	-	-	5.462	94.230
Rijn en IJssel	1.949	5.563	5.464	2.845	9.594	-	-	4.394	82.179
Rijnland	3.043	8.753	8.559	4.457	14.877	-	-	6.866	110.081
Rivierenland	2.766	7.946	7.777	4.050	13.541	17.692	13.080	6.241	176.258
Scheldestromen	-	5.597	5.498	2.863	-	-	-	4.421	49.108
Schieland en de Krimpenerwaard	1.980	5.652	5.551	2.891	9.742	-	-	4.463	82.959
Vallei en Veluwe	2.412	6.913	6.774	3.527	11.829	17.692	13.080	5.440	161.868
Vechtstromen	2.258	6.465	6.339	3.301	11.088	-	-	5.093	90.069
Zuiderzeeland	1.803	5.137	5.051	2.630	8.888	-	-	4.063	78.449
RWS CIV	-	-	-	-	-	17.692	13.080	-	30.771
Hunze en Aa's	1.923	5.488	5.391	2.808	-	-	-	4.336	46.581
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	48.222	135.261	140.925	73.386	216.825	106.150	65.399	108.500	2.265.604

5. Programma Diensten	B&O WION portaal	Open data	IPv6	B&O Centrale DataLaag	Zaak Type Catalogus	Project eHRM	B&O eHRM	Omgevings wet IHW RWS	Nieuw Waterscha psNet	Software catalogus (Proj + B&O)	DROP
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	45/55	VERLOON	45/55	45/55	45/55	45/55
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Aa en Maas	625	1.008	1.104	16.036	2.302	6.963	21.272	4.846	46.029	6.688	13.460
AGV/Waternet	-	1.350	1.481	21.522	3.089	-	-	6.504	-	8.976	18.064
Brabantse Delta	648	1.045	1.144	16.622	2.386	7.224	24.631	5.023	47.701	6.932	13.951
De Dommel	584	944	1.033	15.007	2.154	6.505	21.487	4.535	43.090	6.259	12.596
De Stichtse Rijnlanden	639	1.030	1.128	16.388	2.352	-	-	4.953	-	6.835	13.755
Delfland	973	1.559	1.712	24.872	3.570	10.897	22.047	7.517	-	10.373	20.875
Fryslân	695	1.119	1.226	17.811	2.557	-	-	5.383	-	7.428	14.949
Drents Overijsselse Delta	628	1.014	1.110	16.120	2.314	7.000	29.454	4.872	-	6.723	13.530
Hollands Noorderkwartier	950	1.523	1.672	24.286	3.486	-	-	7.340	-	10.129	20.384
Hollandse Delta	753	1.211	1.327	19.283	2.768	8.409	24.372	5.828	55.296	8.042	16.185
Noorderzijvest	476	772	843	12.244	1.758	5.274	13.866	3.700	-	5.106	10.276
Limburg	683	1.101	1.206	17.517	2.514	7.622	15.028	5.294	-	7.306	14.702
Rijn en IJssel	548	886	969	14.075	2.020	6.089	17.569	4.254	-	5.870	11.813
Rijnland	862	1.383	1.517	22.045	3.164	9.639	31.176	6.662	-	9.194	18.503
Rivierenland	782	1.257	1.379	20.031	2.875	8.742	45.343	6.054	57.429	8.354	16.812
Scheldestromen	551	891	975	14.161	2.033	-	-	4.280	-	5.906	11.885
Schieland en de Krimpenerwaard	556	900	984	14.298	2.052	6.189	15.588	4.321	-	5.963	12.000
Vallei en Veluwe	681	1.096	1.201	17.448	2.505	7.591	24.588	5.273	-	7.277	14.644
Vechtstromen	636	1.027	1.124	16.328	2.344	7.093	22.133	4.935	-	6.810	13.705
Zuiderzeeland	506	820	895	13.009	1.867	5.615	14.555	3.931	-	5.426	10.919
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hunze en Aa's	540	-	956	13.887	1.993	-	-	4.197	-	5.792	11.656
Unie van Waterschappen	-	-	-	-	-	1.085	3.359	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	13.316	21.935	24.984	362.989	52.106	111.937	346.466	109.700	249.545	151.388	304.664

5. Programma Diensten	Vergadercentrum	Doorontwikkeling en gebruik WILMA	Oracle TECH	Oracle Contract mngt	Omgevings wet WS	Programma Informatie veiligheid	Gartner contractmanagement	WIBON (BC)	Totaal
Kostenverdeelsleutel	45/55	45/55	LICENTIE	45/55	45/55	45/55	45/55	VAST	
	1	1	1	1	1	1	1	1	
Aa en Maas	16.516	23.553	108.883	4.596	21.891	36.666	-	2.100	334.538
AGV/Waternet	22.166	31.609	-	-	29.379	49.208	-	-	193.349
Brabantse Delta	17.120	24.413	86.174	4.765	22.691	38.005	-	2.100	322.576
De Dommel	15.456	22.040	60.574	4.297	20.486	34.312	-	2.100	273.459
De Stichtse Rijnlanden	16.878	24.069	104.908	4.697	22.371	37.470	-	2.100	259.573
Delfland	25.616	36.529	165.278	7.155	33.952	56.866	-	2.100	431.890
Fryslân	18.344	26.160	89.069	5.110	24.314	40.724	-	2.100	256.989
Drents Overijsselse Delta	16.603	23.676	110.687	4.620	22.005	36.857	-	2.100	299.313
Hollands Noorderkwartier	25.013	35.669	138.138	6.986	33.153	55.528	-	2.100	366.355
Hollandse Delta	19.860	28.321	82.575	5.536	26.323	44.089	-	2.100	352.277
Noorderzijvest	12.610	17.982	66.611	3.497	16.713	27.994	-	2.100	201.820
Limburg	18.041	25.727	95.517	5.025	23.912	40.051	-	2.100	283.346
Rijn en IJssel	14.496	20.671	68.764	4.027	19.213	32.180	-	2.100	225.544
Rijnland	22.705	32.378	121.658	6.336	30.093	50.404	-	2.100	369.819
Rivierenland	20.630	29.419	95.612	5.753	27.343	45.798	-	2.100	395.713
Scheldestromen	14.584	20.798	75.998	4.052	19.331	32.377	-	2.100	209.921
Schieland en de Krimpenerwaard	14.725	20.999	68.727	4.092	19.517	32.690	-	2.100	225.702
Vallei en Veluwe	17.970	25.625	120.345	5.004	23.817	39.892	-	2.100	317.057
Vechtstromen	16.817	23.982	97.431	4.680	22.290	37.333	-	2.100	280.768
Zuiderzeeland	13.398	19.106	64.701	3.719	17.758	29.744	-	2.100	208.068
RWS CIV	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hunze en Aa's	14.302	20.396	82.308	3.973	18.957	31.751	-	2.100	212.808
Unie van Waterschappen	-	-	-	-	-	-	-	-	4.444
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	373.850	533.122	1.903.956	97.920	495.510	829.940	-	42.000	6.025.328

6. Programma Derden AHN, BM en SAW@	Project SAW@	B&O SAW@ Personele inzet HWH	B&O SAW@ bijdrage WS aan RWS	Aanvullen d project SAW@	SAW@ HWH- werkzaam heden	Actueel Hoogte bestand Nederland	Beeld Materiaal	Totaal
Kostenverdeelsleutel	DNO	VAST	45/55	45/55	45/55	M2	M2	
	1	1			1	1	1	
Aa en Maas	-	-	102.986	-	3.322	36.343	15.072	157.723
AGV/Waternet	-	-	137.313	-	4.443	15.894	6.591	164.241
Brabantse Delta	-	-	106.651	-	3.442	38.541	15.983	164.617
De Dommel	-	-	PM	-	3.111	34.138	14.157	51.407
De Stichtse Rijnlanden	-	-	-	-	-	18.740	7.772	26.511
Delfland	-	-	-	-	-	9.152	3.796	12.948
Fryslân	-	-	-	-	-	78.101	32.389	110.489
Drents Overijsselse Delta	-	-	-	-	-	57.673	23.917	81.590
Hollands Noorderkwartier	-	-	154.610	-	5.008	44.332	18.385	222.336
Hollandse Delta	-	-	123.302	-	3.986	22.981	9.530	159.799
Noorderzijlvest	-	-	112.251	-	3.625	32.504	13.480	161.859
Limburg	-	-	79.251	-	2.547	49.874	20.683	152.354
Rijn en IJssel	-	-	-	-	-	44.016	18.254	62.270
Rijnland	-	-	-	-	-	24.366	10.105	34.471
Rivierenland	-	-	127.980	-	4.139	45.371	18.815	196.305
Scheldestromen	-	-	-	-	-	42.949	17.811	60.761
Schieland en de Krimpenerwaard	-	-	-	-	-	7.926	3.287	11.213
Vallei en Veluwe	-	-	111.816	-	3.610	55.265	22.919	193.610
Vechtstromen	-	-	-	-	-	51.250	21.253	72.503
Zuiderzeeland	-	-	84.041	-	2.703	33.859	14.041	134.644
RWS CIV	-	299.920	-	-	-	-	-	299.920
Hunze en Aa's	-	-	-	-	-	46.725	19.377	66.102
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	2.670.294	2.670.294
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	-	-
IPO	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	-	299.920	1.140.201	-	39.936	790.000	2.997.910	5.267.967

7. Programma IHW	Personeels kosten basistaken IHW	Doorontwik. KRM-portaal	ROR maatregel. portaal	Externe productkosten	Facilitering IHW door HWH	Doorontwikkeling Waterveiligheidsportaal	B&O Waterveiligheidsportaal	Totaal
Kostenverdeelsleutel	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	VAST	
	1	1	1	1	1	1	1	
Aa en Maas	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
AGV/Waternet	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Brabantse Delta	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
De Dommel	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
De Stichtse Rijnlanden	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Delfland	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Fryslân	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Drents Overijsselse Delta	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Hollands Noorderkwartier	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Hollandse Delta	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Noorderzijlvest	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Limburg	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Rijn en IJssel	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Rijnland	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Rivierenland	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Scheldestromen	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Schieland en de Krimpenerwaard	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Vallei en Veluwe	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Vechtstromen	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Zuiderzeeland	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Data ICT Dienst	-	-	-	-	-	-	-	-
Hunze en Aa's	41.667	-	-	7.143	13.419	-	-	62.229
Het Waterschapshuis	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	-	-	-
Derden inzake IHW	-	56.000	137.500	-	-	510.000	370.000	1.073.500
IPO	-	-	-	180.000	-	-	-	180.000
Totaal	875.000	56.000	137.500	330.000	281.801	510.000	370.000	2.560.301

15.4 Bijlage 4 Totaal bijdragen herzien 2018 t.o.v. 2018

Totale bijdrage per waterschap herziene begroting 2018	Bestuur & organisatie	Kennis & verbinden	Waterketen	Bedrijfsfuncties	Diensten	Derden AHN, BM en SAW@	IHW	Totaal
Aa en Maas	143.136	24.412	76.107	123.234	334.538	157.723	62.229	921.378
AGV/Waternet	192.097	32.762	102.931	103.077	193.349	164.241	62.229	850.687
Brabantse Delta	148.364	25.303	67.338	112.177	322.576	164.617	62.229	902.604
De Dommel	133.945	22.844	74.730	51.910	273.459	51.407	62.229	670.524
De Stichtse Rijnlanden	146.274	24.947	71.310	137.792	259.573	26.511	62.229	728.635
Delfland	221.994	37.861	96.503	158.136	431.890	12.948	62.229	1.021.561
Fryslân	158.978	27.114	2.364	95.260	256.989	110.489	62.229	713.423
Drents Overijsselse Delta	143.883	24.539	56.884	89.340	299.313	81.590	62.229	757.778
Hollands Noorderkwartier	216.770	36.970	87.976	117.927	366.355	222.336	62.229	1.110.561
Hollandse Delta	172.114	29.354	91.099	141.322	352.277	159.799	62.229	1.008.193
Hunze en Aa's	123.950	21.140	2.364	46.581	212.808	66.102	62.229	535.173
Noorderzijlvest	109.281	18.638	38.644	132.874	201.820	127.781	62.229	691.268
Limburg	156.350	26.665	102.488	94.230	283.346	186.432	62.229	911.740
Rijn en IJssel	125.626	21.425	62.075	82.179	225.544	62.270	62.229	641.348
Rijnland	196.766	33.558	105.037	110.081	369.819	34.471	62.229	911.961
Rivierenland	178.786	30.492	83.070	176.258	395.713	196.305	62.229	1.122.851
Scheldestromen	126.394	21.556	42.865	49.108	209.921	60.761	62.229	572.834
Schieland en de Krimpenerwaard	127.615	21.765	38.714	82.959	225.702	11.213	62.229	570.196
Vallei en Veluwe	155.731	26.560	100.937	161.868	317.057	193.610	62.229	1.017.992
Vechtstromen	145.742	24.856	85.899	90.069	280.768	72.503	62.229	762.066
Zuiderzeeland	116.114	19.803	37.372	78.449	208.068	134.644	62.229	656.678
Subtotaal waterschappen	3.239.910	552.563	1.426.706	2.234.833	6.020.884	2.297.753	1.306.801	17.079.450
RWS CIV	-	-	-	30.771	-	299.920	-	330.691
Unie van Waterschappen	-	-	-	-	4.444	-	-	4.444
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	-	2.670.294	-	2.670.294
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	-	1.073.500	1.073.500
IPO IHW	-	-	-	-	-	-	180.000	180.000
Subtotaal derden	-	-	-	30.771	4.444	2.970.214	1.253.500	4.258.929
Totaal	3.239.910	552.563	1.426.706	2.265.604	6.025.328	5.267.967	2.560.301	21.338.380

Totale bijdrage per waterschap begroting 2018	Instandhouding		Waterketen	Bedrijfsfuncties	Diensten	Derden AHN, BM en SAW@	IHW	Totaal
Aa en Maas	130.971		61.385	56.859	335.919	74.087	62.229	721.451
AGV/Waternet	177.283		84.582	47.085	189.055	130.873	62.229	691.107
Brabantse Delta	136.237		54.001	40.284	324.458	138.254	62.229	755.463
De Dommel	123.539		60.145	38.181	275.832	49.153	62.229	609.079
De Stichtse Rijnlanden	133.678		57.344	39.887	254.012	26.511	62.229	573.661
Delfland	204.890		79.401	51.658	393.678	12.948	62.229	804.804
Fryslân	147.066		1.445	59.525	252.892	110.489	62.229	633.646
Drents Overijsselse Delta	133.851		47.545	57.336	292.589	81.590	62.229	675.140
Hollands Noorderkwartier	201.998		72.142	68.626	363.147	184.479	62.229	952.621
Hollandse Delta	159.107		74.372	61.520	355.823	129.339	62.229	842.390
Hunze en Aa's	115.427		0	22.454	171.277	66.102	62.229	437.490
Noorderzijlvest	100.629		29.324	51.832	198.447	108.452	62.229	550.913
Limburg	144.420		86.316	59.087	273.541	161.009	62.229	786.603
Rijn en IJssel	114.058		51.753	54.057	217.953	62.270	62.229	562.319
Rijnland	177.766		86.373	64.611	359.347	34.471	62.229	784.796
Rivierenland	163.767		67.609	62.292	403.589	112.534	62.229	872.020
Scheldestromen	116.091		33.054	20.614	205.421	60.761	62.229	498.168
Schieland en de Krimpenerwaard	118.718		29.559	54.829	220.828	11.213	62.229	497.376
Vallei en Veluwe	142.953		82.557	58.844	309.075	165.766	62.229	821.423
Vechtstromen	133.321		72.142	57.248	274.155	72.503	62.229	671.599
Zuiderzeeland	106.974		28.307	52.883	200.873	114.855	62.229	566.121
Subtotaal waterschappen	2.982.745		1.159.357	1.079.715	5.871.912	1.907.658	1.306.801	14.308.189
RWS CIV	0		0	0	0	235.200	90.000	325.200
Het Waterschapshuis	0		0	0	0	0	0	0
Derden inzake Beeldmateriaal	0		0	0	0	2.377.191	0	2.377.191
Derden inzake IHW	0		0	0	0	0	0	0
IPO IHW	0		0	0	0	0	180.000	180.000
Subtotaal derden	0		0	0	0	2.612.391	270.000	2.882.391
Totaal	2.982.745		1.159.357	1.079.715	5.871.912	4.520.049	1.576.801	17.190.581

Mutatie 2018 herzien t.o.v. 2018	Instandhouding	Waterketen	Bedrijfsfuncties (excl SAW@)	Diensten	Derden AHN, BM en SAW@	IHW	Totaal
Aa en Maas	36.576	14.721	66.375	-1.381	83.636	-	199.928
AGV/Waternet	47.576	18.349	55.993	4.294	33.368	-	159.580
Brabantse Delta	37.430	13.337	71.892	-1.883	26.364	-	147.141
De Dommel	33.251	14.584	13.729	-2.374	2.254	-	61.445
De Stichtse Rijnlanden	37.542	13.965	97.904	5.561	-	-	154.973
Delfland	54.965	17.102	106.478	38.212	-	-	216.757
Fryslân	39.026	920	35.735	4.097	-	-	79.778
Drents Overijsselse Delta	34.571	9.339	32.004	6.723	-	-	82.638
Hollands Noorderkwartier	51.741	15.834	49.301	3.208	37.857	-	157.940
Hollandse Delta	42.360	16.727	79.802	-3.547	30.460	-	165.803
Hunze en Aa's	29.662	2.364	24.127	41.530	-	-	97.684
Noorderzijlvest	27.290	9.320	81.042	3.373	19.329	-	140.354
Limburg	38.595	16.171	35.143	9.805	25.423	-	125.138
Rijn en IJssel	32.993	10.322	28.122	7.592	-	-	79.029
Rijnland	52.559	18.665	45.470	10.471	-	-	127.165
Rivierenland	45.511	15.460	113.966	-7.877	83.771	-	250.832
Scheldestromen	31.859	9.811	28.494	4.501	-	-	74.666
Schieland en de Krimpenerwaard	30.661	9.154	28.130	4.873	-	-	72.819
Vallei en Veluwe	39.338	18.381	103.024	7.982	27.845	-	196.569
Vechtstromen	37.276	13.757	32.821	6.613	-	-	90.467
Zuiderzeeland	28.943	9.065	25.565	7.195	19.789	-	90.557
	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal waterschappen	809.727	267.349	1.155.118	148.972	390.095	-	2.771.261
	-	-	-	-	-	-	-
RWS CIV	-	-	30.771	-	64.720	-90.000	5.491
Unie van Waterschappen	-	-	-	4.444	-	-	4.444
Derden inzake Beeldmateriaal	-	-	-	-	293.103	-	293.103
Derden inzake IHW	-	-	-	-	-	1.073.500	1.073.500
IPO IHW	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal derden	-	-	30.771	4.444	357.823	983.500	1.376.538
	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	809.727	267.349	1.185.889	153.416	747.918	983.500	4.147.799

15.5 Bijlage 5 Berekening merendeelcriterium (werk voor derden)

Conform de door KokxDeVoogd voorgestelde systematiek is het merendeelcriterium (werk voor derden) berekend. Voor de toepassing van een vrijstelling voor aanbesteding is het van belang dat HWH minimaal 80% van haar werkzaamheden verricht voor waterschappen die deelnemen aan de Gemeenschappelijke regeling. Het merendeelcriterium mag berekend worden over een periode van 3 jaar. Het percentage werk voor derden in de periode 2016, 2017 en 2018 (begroot) bedraagt 18,6% en valt daarmee binnen het maximum van 20%.

CONCEPT

15.6 Bijlage 6 EMU saldo

Centraal Bureau voor de Statistiek
Sector Overheidsfinanciën en consumentenprijzen
Antw oordnummer 25000, 2490 XA Den Haag

Berekening EMU-saldo
Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis

Algemene gegevens:		Berekening EMU-saldo		
Naam gemeenschappelijke regeling		Het Waterschapshuis		
Nummer gemeenschappelijke regeling				
Jaar:		2018		
Naam contactpersoon:				
Telefoon:				
E-mail:				
Bestandsnaam:		EMU18005.XLS		
Omschrijving	2018	2017	2016	
	x € 1000,- Volgens begroting 2018	x € 1000,- Volgens begroting 2017	x € 1000,- Volgens realisatie 2016	
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)			-621	
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	95	107	98	
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie			30	
4 Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd			33	
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4				
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord				
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)				
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord				
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen		30		
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten				
11 Verkoop van effecten:	☐ ja ☒ nee ☐ ja-nee			
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)				
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?				
Berekend EMU-saldo	95	77	-526	